

Tabulka vypořádání zásadních připomínek**IV.****Návrh věcného záměru zákona o veřejném opatrovnictví, úpravě některých otázek souvisejících s podpůrnými opatřeními při narušení schopnosti zletilého právně jednat a o změně některých zákonů (opatrovnický zákon)**

Zásadní připomínky

Ministerstvo pro místní rozvoj	<p>Návrh uvádí, že „veřejným opatrovníkem jsou jmenovány osoby (např. starosta obce či úředník), které nemají potřebnou kvalifikaci pro tuto funkci“. Není zřejmé, o jakou kvalifikaci se má jednat. Opatrovník je ustanoven osobě, která je omezena ve svéprávnosti, je zde tedy z toho důvodu, že opatrovanec nemůže činit veškerá právní jednání, které může činit osoba bez tohoto omezení. Jako požadovaná „kvalifikace“ se tedy v případě opatrovníka jeví plná svéprávnost. Nemá jít tedy zřejmě o osobu nějakým způsobem zvlášť odborně způsobilou, neboť tento institut patrně nevznikl proto, aby napomáhal opatrovanci v oblastech života, ke kterým je třeba nějaká zvláštní odborná způsobilost, pro kterou si přibírají na pomoc odborníky i osoby s plnou svéprávností. Požadujeme proto o zvláštní odborné způsobilosti opatrovníka v návrhu vůbec neuvažovat. Pakliže by této připomínce nebylo vyhověno, doporučujeme podrobně rozvést a podložit pádnými argumenty, z jakého důvodu mají mít</p>	Vypořádáno <p>S názorem připomínkového místa nesouhlasíme. Je-li jmenována veřejným opatrovníkem obec (bez vztahu ke konkrétnímu opatrovanci), pak by měl stát garantovat kvalitu opatrovnictví. Opatrovník má obrovskou moc svým rozhodováním a jednáním zásadním způsobem ovlivňovat život opatrovance.</p> <p>Soukromý opatrovník má jiné postavení v tom, že se jedná o osobu opatrovanci nějakým způsobem blízkou.</p> <p>Stejně tak jsou kladeny vyšší požadavky na pěstouny, osvojitele nebo vychovatele v dětských domovech, byť od biologických rodičů se kvalifikační požadavky nevyžadují.</p>
---------------------------------------	---	--

	<p>opatrovníci určitou kvalifikaci a zejména v čem tato kvalifikace bude tkvět.</p> <p>V návaznosti na to požadujeme též na str. 13 vypustit požadavek úspěšného absolvování zkoušky zvláštní odborné způsobilosti. Návrh neobsahuje prakticky žádné argumenty k navrhovanému řešení. Jsme toho názoru, že pro funkci opatrovníka je jakákoliv zvláštní zkouška nadbytečná, navíc zbytečně (zejména finančně) zatěžující obce. Jako zcela dostačující se jeví požadavek získání středoškolského vzdělání s maturitou a požadavek takových osobních vlastností, které dávají předpoklad pro to, že opatrovnictví může opatrovník řádně vykonávat. A to tím spíše, že pro soukromého opatrovníka žádné takové požadavky být stanoveny nemají. Pakliže může soukromý opatrovník řádně vykonávat funkci opatrovníka, není zřejmě důvod, aby veřejný opatrovník musel splňovat další předpoklady kromě výše zmíněných, tedy aby na veřejného opatrovníka byly kladeny „vyšší nároky, než jsou kladeny na opatrovníky soukromé“ (str. 12).</p>	
<p>Ministerstvo pro místní rozvoj</p>	<p>V bodu 3 písm. c) požadujeme vypustit v závorkách slova „, finančního poradce, realitního</p>	<p>Akceptováno</p>

	<p>makléře apod.“, neboť s ohledem na kontext z dané navrhované úpravy plyne, že by mělo jít skutečně o kvalifikované osoby, tedy zejména osoby s nějakými standardizovanými zkouškami, potřebným vzděláním apod. Což je tedy např. advokát, jak je v návrhu uvedeno, nebo soudní znalec apod., nikoliv však finanční poradci či realitní makléři, jejichž profese žádnou kvalifikaci nevyžadují a může je vykonávat prakticky kdokoliv, kvalita jejich služeb je tedy různá a často velmi pochybná. V konečném důsledku by na tom mohl trpět opatrovanec, z jehož finančních prostředků by byly hrazeny tyto služby, je zde tedy i hrozba nehospodárného a neúčelného nakládání s finančními prostředky opatrovance, čemuž by měl zákon zabránit. Požadujeme proto v bodu 3 písm. c) zahrnout jen profese, které skutečně vyžadují určitou kvalifikaci a představují tak záruku kvality daných služeb.</p> <p>Dále zde návrh uvádí, že „opatrovník bude povinen předložit soudu písemnou informaci o tom, že bylo určitých služeb využito, včetně jejich vyúčtování“. Není ovšem zřejmé, jak s takovou informací soud naloží, zejména v případech, kdy daná smlouva bude uzavřena pro opatrovance nevýhodně apod. Není jasné, zda bude moci soud vyslovit neplatnost takové</p>	<p>Soud bude informován o tom, že bylo služeb využito a v rámci své kontrolní funkce může zasáhnout (obdobně jako v případě jiných právních jednání). V určitých případech tak bude moci smlouvu i zneplatnit, záleží však na konkrétním případě.</p>
--	--	---

	<p>smlouvy, kdo bude pak moci žalovat druhou stranu na bezdůvodné obohacení jménem opatrovance apod. Požadujeme tyto otázky v návrhu vyjasnit.</p>	
<p>Ministerstvo pro místní rozvoj doporučující</p>	<p>Doporučujeme bod 1.1) vypustit, neboť jsme toho názoru, že úprava oblasti, která dosud upravena není, nelze samo o sobě označit za zlepšení stávající situace v oblasti opatrovnictví. Pro uvedení cíle „celkové zlepšení stávající situace v opatrovnictví, neboť uvedená oblast není dosud upravena“ by měla být provedena podrobná a konkrétní analýza stávajícího stavu, ze které by jednoznačně vyplývalo, že podrobnější úprava daných vztahů, které dosud nejsou právními předpisy upraveny, přinese toto celkové zlepšení. Taková analýza v návrhu však chybí.</p> <p>Stejně tak v bodu 3 je pouhé tvrzení (které není ničím přesvědčivě podloženo, a to ani v předcházejícím textu), že „nečinnost by znamenala, že stávající situace zůstane beze změny a tedy nevyhovující“. Z návrhu musí jasně vyplývat, v čem konkrétně je stávající stav nevyhovující, a to do té míry, že je třeba jej upravit právními předpisy a že jiné řešení než cestou legislativní by nebylo vhodné, efektivní</p>	<p>V případě nutnosti může být analýza vytvořena dodatečně, dosud však nevznikly pochyby o tom, že stávající situace v opatrovnictví je neuspokojivá. Existenci nové podrobné úpravy kvitují soudy, obce i neziskové organizace, jedná se o dlouhodobý a obecně známý problém.</p>

	atp. Nic z toho ale z návrhu nevyplývá, doporučujeme tento nedostatek odstranit (např. zvolením naprosto minimalistického legislativního řešení dané problematiky).	
Ministerstvo pro místní rozvoj doporučující	Návrh uvádí, že „že k srpnu 2013 se v České republice nacházelo cca 11.500 osob, které byly zbaveny nebo omezeny na způsobilosti k právním úkonům, které má v opatrovnictví obec coby veřejný opatrovník“. Není zřejmé, jakým způsobem se dospělo k tomuto výpočtu, když z textu výše vyplývá, že tyto počty se zjišťovaly na základě dotazníkového šetření na reprezentativním vzorku 258 obcí. Tedy např. jestli se počítalo s průměrem počtu osob zbavených nebo omezených ve způsobilosti k právním úkonům na počet obyvatel v dané obci a podle toho byl vypočten počet těchto osob pro celou ČR apod. Doporučujeme v návrhu způsob tohoto výpočtu objasnit.	Dotazníkové šetření se týkalo pouze veřejného opatrovnictví. Číslo 11 500 osob omezených nebo zbavených způsobilosti bylo získáno ze statistiky MSp i MV.
Zlínský kraj	1. Základní ustanovení – mezi základní zásady navrhujeme doplnit text v tomto znění:	Vypořádáno Nejedná se o zásadu, ale uvedený fakt vyplývá z RIA i ze samotného zákona o obcích a zákona o Hl. městě Praze (veřejné opatrovnictví je výkonem

	<p>„Náklady na výkon veřejného opatrovnickví nese stát“.</p>	<p>přenesené působnosti). Návrh předpokládá, že opatrovnickví bude financováno zvlášť (tj. nad rámec dosavadního příspěvku) a dotace bude zpětně zúčtovatelná.</p>
<p>Zlínský kraj</p>	<p>2. Opatrovník - navrhuje text v tomto znění:</p> <p>„Veřejným opatrovníkem je jmenována obec s rozšířenou působností, v jejímž obvodu má opatrovanec trvalé bydliště.“</p> <p>Důvodem našeho návrhu je faktická nemožnost obcí I. a II. typu s nedostatečným personálním a finančním zabezpečením (neuvolněný starosta + účetní na částečný úvazek) tuto agendu vykonávat. S ohledem na velký počet těchto obcí by i pro stát bylo velmi drahé a administrativně náročné uvedenou agendu na těchto obcích ufinancovat. Naopak obce s rozšířenou působností, mohou mít aparát větší a kvalifikovanější a mohou zvládnout i větší počet případů veřejného opatrovnickví. (Obdobně i v sociálně právní ochraně dětí náročnou a kvalifikovanou agendu vykonávají obce s přenesenou působností).</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Připomínkové místo změnilo povahu připomínky na doporučující.</p>

	<p>Pokud se týká splňování podmínek, které má zaměstnanec, který bude opatrovnictví fakticky vykonávat splňovat, domníváme se, že by stačilo odkázat na zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, v němž je již svéprávnost a bezúhonnost řešena. Pokud se týká zkoušky zvláštní odborné způsobilosti pro výkon opatrovnictví, taková způsobilost dle vyhlášky č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků, prozatím není upravena. Je sporné, zda ji zavádět. Zaměstnanci vykonávající fakticky funkci veřejného opatrovníka by pak museli mít ze zákona vyšší kvalifikaci, než ostatní opatrovníci, čímž by došlo k nerovnosti mezi opatrovníky. Zejména v případě malých obcí by to s sebou neslo další zvýšené náklady v souvislosti se vzděláváním a zaměstnáváním kvalifikovanějších zaměstnanců.</p>	<p>Domníváme se, že tento postup je správný. Soukromý opatrovník má ze své povahy jiné postavení, než opatrovník veřejný.</p>
<p>Zlínský kraj</p>	<p>3. Nápomoc při rozhodování (bod 5)</p>	<p>Vypořádáno</p>

	<p>Navrhujeme podpůrná opatření zákonem o opatrovnictví neupravovat. Směšování podpůrných opatření při narušení zletilého právně jednat, kdy nedochází k omezení svéprávnosti, mezi něž patří nápomoc při rozhodování a zastoupení členem domácnosti s opatrovnictvím, je nevhodné, nesystematické a zavádějící. Podpůrná opatření se realizují zejména v okruhu rodiny a osob blízkých. Stát by do těchto vztahů měl proto zasahovat pokud možno co nejméně a omezit se jen na úpravu v občanském zákoníku. Předložený věcný návrh zákona má naopak režimově upravit a finančně zajistit zejména výkon tzv. veřejného opatrovnictví, kde je podrobnější úprava nutná s ohledem na jeho výkon obcemi, tedy orgány veřejné moci.</p>	<p>Domníváme se, že zde existuje provázanost, kterou nastavil již NOZ a v opatrovnickém zákoně je tak místo i pro podrobnější úpravu podpůrných institutů. Zejména proto, že se jedná o specifickou problematiku, které vyžaduje i úpravu toho, co by šlo eventuálně dovodit i z obecné úpravy, ale bez výslovného uvedení nebudou strany určitých možností využívat, nebudou je reflektovat a v praxi budou působit problémy.</p> <p>Stát tedy nechce zasahovat, ale jen stanovit mantinely a poukázat na možné způsoby řešení.</p>
<p>Zlínský kraj</p>	<p>4. Kontrola a odpovědnost opatrovníka (bod 6)</p> <p>Návrh věcného záměru této problematiky je zavádějící, a proto ustanovení tohoto bodu navrhujeme vypustit. Právní úprava, že přenesenou působnost obcí kontroluje krajský úřad, vychází již ze zákona o obcích a krajích. Rozšíření kontroly na soukromé opatrovníky nepovažujeme za vhodné. Opatrovník je odpovědný opatrovanci, nikoliv krajskému úřadu a kontroluje ho soud, což vyplývá z</p>	<p>Vypořádáno</p> <p>Tento názor nesdílí Veřejný ochránce práv, ÚV - KML ani neziskové organizace.</p> <p>Věcný záměr navrhuje drobné změny v kontrolních mechanismech, ale především upozorňuje na stávající situaci, nutnost vyhodnotit fungování nové úpravy a teprve v rámci přípravy paragrafového znění případně bude navržena nová úprava.</p>

	občanského zákoníku. Kontrola prostřednictvím opatrovnické rady vychází také z občanského zákoníku a je nadbytečné ji opětovně upravovat.	
Zlínský kraj	5. Společná ustanovení (bod 7) – viz komentář k bodu „Nápomoc při rozhodování“ Opatrovnický zákon by měl být zaměřen jen na výkon veřejného opatrovnictví a nezasahovat dále do soukromoprávní sféry občanů.	Vypořádáno Viz komentář k připomínce v bodě 5
Zlínský kraj	6. Přejícná ustanovení (bod 8) Splnění povinnosti složit zkoušku odborné způsobilosti by bylo pro obce I. a II. typu, pokud budou vykonávat funkci veřejného opatrovníka, nereálné jak po stránce finanční, tak i personální – viz připomínka k bodu „Opatrovník“.	Neakceptováno Připomínkové místo změnilo povahu připomínky na doporučující.
Olomoucký kraj	1. V části B písm. a) (str. 5) považujeme za nutné upravit navrhovaný text, který vychází z návrhu předloženého před 1. 1. 2014 (tj. před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Při zhodnocení stávající	Vypořádáno Domníváme se, že pro lepší pochopení problematiky je vhodnější upozornit i na předchozí právní úpravu.

	<p>právní úpravy není nezbytné zmiňovat předchozí právní úpravu, která již není účinná, nezbytné je v této části pojednat pouze o současné právní úpravě, což je učiněno v písm. b).</p>	
<p>Olomoucký kraj</p>	<p>K části C (str. 11) – považujeme za nezbytné novelizovat rovněž zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, kdy do občanského průkazu by byla zapisována informace o omezení člověka ve svéprávnosti. Do evidence obyvatel by měla být zapisována i informace o schválení zastoupení členem domácnosti</p>	<p>Akceptováno</p> <p>Rozpor s MV:</p> <p>Ministerstvo vnitra stále trvá na tom, že údaj o omezení svéprávnosti nebude uveden na občanském průkazu. O jeho znovuzavedení se rovněž neuvažuje.</p> <p>Údaj o omezení svéprávnosti lze zjistit nahlédnutím do evidence obyvatel (vizte § 3 odst. 3 písm. i) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel).</p> <p>Přístup k údajům zapsaným v evidenci obyvatel je možný na základě žádosti, popř. pokud zvláštní právní předpis stanoví, že určitý subjekt může získat údaje z tohoto informačního systému (srov. § 8 zákona o evidenci obyvatel).</p> <p>Co se týče přístupu územních samosprávných</p>

		<p>celků (veřejných opatrovníků) do evidence obyvatel, mohou obce a kraje do evidence obyvatel nahlížet podle § 149a odst. 2 písm. i) a § 149b odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (veřejné opatrovnictví je výkonem přenesené působnosti podle zákona o obcích, a proto mohou orgány obce a krajský úřad využívat z informačního systému evidence obyvatel údaj o omezení svéprávnosti). Skutečnost, že obce a kraje jsou uživateli údajů vedených v evidenci obyvatel, vyplývá také přímo ze zákona o evidenci obyvatel (srov. § 3a, § 4 a § 5 zákona o evidenci obyvatel). Výše uvedené se vztahuje jen na územní samosprávné celky, nikoli na právnické osoby zřízené obcí nebo krajem k plnění úkolů v oblasti veřejného opatrovnictví.</p>
<p>Olomoucký kraj</p>	<p>Považujeme za potřebné, aby zákon obsahoval i podrobnější úpravu týkající se aplikace ustanovení § 468 občanského zákoníku – v praxi jsou diskutovány otázky, jak se obec dozví o úmrtí soukromého opatrovníka (a tedy zejména, že na obec přešel výkon opatrovnictví), možnosti řešení případného konfliktu mezi obcemi o výkon veřejného opatrovnictví (situace, kdy obce tvrdí, že člověk nemá v obci bydliště – př. bezdomovců pohybujících se na území několika obcí</p>	<p>Akceptováno</p>

Olomoucký kraj	Dovolujeme si upozornit, že na str. 13 (druhý odstavec) je text odpovídající právní úpravě účinné do 31. 12. 2013	Akceptováno
Olomoucký kraj	Požadavek na pouze středoškolské vzdělání s maturitou pro zaměstnance obce považujeme za nedostačující. V situaci, kdy tento úředník má činit právní jednání za opatrovance, se jedná o vzdělání nedostatečné. Důvodem pro odmítnutí požadavku na stanovení vyššího (minimálně Bc. stupně) nemůže být ani tvrzení, že jde o nerální požadavek. Situaci lze řešit přechodným ustanovením se stanovením doby, v níž obce musí získat zaměstnance pro výkon veřejného opatrovnictví, který bude požadavek splňovat.	Neakceptováno. Rozpor. S názorem připomínkového místa se neztotožňujeme. Podmínka vysokoškolského vzdělání pro osoby fakticky vykonávající funkci veřejného opatrovníka je nepřiměřená.
Olomoucký kraj	K části C bodu 3 písm. a) (str. 13) – navrhuje do zákona výslovně zakotvit, že není možné pro výkon veřejného opatrovnictví uzavřít veřejnoprávní smlouvu podle ustanovení § 63 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů	Neakceptováno. Rozpor. Nevidíme důvod, proč takovou možnost nepřipustit, např. pro případy, že obec nebude schopna sama zajistit řádný výkon funkce veřejného opatrovníka
Odbor kompatibility	Po stránce formální: Předkladatel převážně nesplnil formální náležitosti týkající se vykazování slučitelnosti s právem EU, jak vyplývají zejména z Legislativních pravidel vlády v platném znění a z přílohy k usnesení vlády ze dne 12. října 2005 č. 1304, o Metodických pokynech pro zajišťování prací při	Akceptováno

	<p>plnění legislativních závazků vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii, v platném znění.</p> <p>Upozorňujeme předkladatele, že dle čl. 4 odst. 5 Legislativních pravidel vlády by měl správně buď uvést právní předpisy EU, judikaturu soudních orgánů EU a obecné právní zásady práva EU, které se k návrhu vztahují, nebo uvést, že právo EU danou oblast neupravuje. Z vyjádření předkladatele v části D, bodu b) předloženého materiálu (na str. 18) není zřejmé, s kterými závazky plynoucími z členství v Evropské unii má být návrh v souladu. Požadujeme proto příslušnou část věcného záměru přepracovat ve smyslu požadavků LPV.</p> <p><u>Po stránce materiální:</u></p> <p>Stav relevantní právní úpravy v právu EU:</p> <p>Problematika opatrovnictví není na úrovni práva EU upravena. Nicméně ve vztahu k navrhované právní úpravě týkající se (veřejných) opatrovníků se domníváme, že na ně se vztahují zásady volného pohybu pracovníků a svobody</p>	
--	---	--

	usazování, jak vyplývají z primárního práva EU a na něj navazující sekundární legislativy týkající se např. uznávání kvalifikací.	
Odbor kompatibility	<p><u>K části C, bodu 2 návrhu věcného řešení:</u></p> <p>Podmínky stanovené pro úředníka obce vykonávajícího opatrovnickou činnost by měly dle našeho názoru být nastaveny tak, aby zohledňovaly postavení občanů EU, kteří využívají práva volného pohybu osob. K tomu je třeba uvést, že výjimky z aplikace zásady volného pohybu pracovníků a svobody usazování upravené v čl. 45 odst. 4 a čl. 51 Smlouvy o fungování Evropské unie musí být vykládány výrazně restriktivně, a to i s ohledem na konstantní judikaturu Soudního dvora Evropské unie. Navázání možnosti výkonu opatrovnické činnosti na splnění podmínek stanovených zákonem č. 312/2002 Sb. je tedy zcela nevhodné, neboť na jeho základě mohou příslušnou činnost vykonávat pouze státní občané ČR nebo osoby s trvalým pobytem na území ČR podle zákona o pobytu cizinců. V případě přijetí paragrafovaného znění s takovou právní úpravou by tato podmínka zakládala rozpor s právem Evropské unie. Obzvláště markantní je tento problém v situaci, kdy by obcí byla opatrovnická činnost vykonávána prostřednictvím právnické osoby zřízené pro</p>	Akceptováno

	<p>tento účel, neboť i zaměstnanci této právnické osoby by měli splňovat podmínky podle zákona č. 312/2002 Sb., ačkoli fakticky by při jejich činnosti k výkonu veřejné moci (ve smyslu uznávaném na úrovni práva EU) vůbec nedocházelo.</p> <p>Není zřejmé, proč předkladatel ustoupil od koncepce zvolené při projednání návrhu věcného záměru na podzim roku 2013, kdy bylo explicitně stanoveno, že k výkonu veřejného opatrovnictví budou připuštěni i občané EU. Tento posun není v nově předloženém materiálu nijak zmíněn, natož zdůvodněn.</p> <p>Z návrhu nelze vůbec vyčíst, jaká ustanovení budou aplikovatelná na soukromé opatrovníky, a tudíž jaké požadavky budou na tyto osoby kladeny. Z věty uvedené na straně 13 materiálu například není vůbec jasné, co je míněno kvalifikačními požadavky, od jejichž splnění budou soukromí opatrovníci oproštěni – jde pouze o body uvedené pod 1) a 2), tzn. vzdělání a určité osobní vlastnosti, nebo jde i o podmínky stanovené zákonem č. 312/2002 Sb.? V případě, že by i soukromí opatrovníci měli splňovat podmínku státního občanství nebo trvalého pobytu na území, byla by tato úprava ve zcela zjevném a přímém rozporu s právem EU.</p>	<p>Na základě připomínky MV byl uveden odkaz na zákon o úřednících.</p> <p>Viz společná ustanovení bodu 7. a str. 13, kde se výslovně hovoří o tom, že úředník má splňovat podmínky stanovené zvláštním právním předpisem a další požadavky.</p>
--	--	--

	<p>Nebo se na soukromé opatrovníky z těchto požadavků neuplatní žádné? I vzhledem k tomu, že rozsah věcného záměru je velice malý, nelze odpovědi na tyto otázky v materiálu vůbec dohledat.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
Odbor kompatibility	<p><u>K části B, bodu a):</u></p> <p>Stávající právní úprava již od 1.1.2014 nezahrnuje zákon č. 40/1964 Sb., ačkoli je jasné, že dřívější právní úprava se i nadále po určitou dobu uplatní. V tomto bodě by tedy měl být uveden předně nový občanský zákoník, jako platná a účinná právní norma. Zákon č. 40/1964 Sb. lze zmínit okrajově.</p>	<p>Vypořádáno</p> <p>NOZ je uveden v bodě b).</p>
Královéhradecký kraj	<p><u>Ke str. 13</u></p> <p>V návrhu je uvedeno „Protože fakticky je opatrovnictví vykonáváno úředníkem obce, bude požadováno, aby tento úředník splňoval podmínky stanovené zvláštním právním</p>	<p>Vysvětleno.</p> <p>Domníváme se, že tento postup je správný. Soukromý opatrovník má ze své povahy jiné postavení, než opatrovník veřejný. (viz připomínky Olomouckého kraje, MPSV aj.). Dle našeho názoru</p>

	<p>předpisem a dále: 1) získal středoškolské vzdělání s maturitou; 2) má takové osobní vlastnosti, které dávají předpoklad pro to, že opatrovnictví může řádně vykonávat. Úředník bude muset úspěšně absolvovat zkoušku zvláštní odborné způsobilosti“. Jsme toho názoru, že požadavek zvláštní odborné způsobilosti je nadbytečný a obce zbytečně finančně zatěžující, zvláště když na soukromého opatrovníka žádné takovéto kvalifikační požadavky kladeny nejsou, ačkoliv úroveň hájení, resp. naplňování a ochrana práv osoby omezené na svéprávnosti při právním jednání by měla být stejná, ať už tato její práva hájí opatrovník soukromý nebo veřejný. Navíc nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že u řady obcí I. typu je obecní úřad tvořen např. jen starostou, místostarostou a účetní, kdy výkon opatrovnictví fakticky zajišťuje starosta, na něhož se povinnost složit zkoušku zvláštní odborné způsobilosti nevztahuje (nadto funkci starosty může vykonávat i osoba bez požadovaného stupně vzdělání /SŠ s maturitou/).</p>	<p>jisté kvalifikační požadavky musí být nastaveny.</p> <p>Jsme přesvědčeni, že starosta obce by neměl opatrovnictví vykonávat, nebude-li splňovat alespoň základní požadavky, které osvědčí, že funkci opatrovníka vykonávat může a ví, co opatrovnictví obnáší. Nebude-li kvalifikační požadavky splňovat, pak bude možné uzavřít veřejnoprávní smlouvu s ORP, která výkon veř. opatrovnictví převezme.</p>
--	---	---

<p>Královéhradecký kraj</p>	<p><u>Ke str. 13</u></p> <p>Text ve druhém odstavci neodpovídá právní úpravě účinné od 1.1.2014 (hovoří se zde o „stávajícím občanském zákoníku“ a „novém občanském zákoníku“, a to za situace, kdy „nový občanský zákoník“ již v podstatě je i „stávajícím občanským zákoníkem“).</p>	<p>Akceptováno</p>
<p>Královéhradecký kraj</p>	<p><u>Obecné připomínky</u></p> <p>Doporučujeme upřesnit, zda obec, která bude v konkrétním případě na základě rozhodnutí soudu vykonávat funkci veřejného opatrovníka, bude moci pro výkon veřejného opatrovnictví (které je výkonem přenesené působnosti) uzavřít veřejnoprávní smlouvu podle § 63 obecního zřízení.</p>	<p>Akceptováno</p>
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p>1. V souladu s názorem předkladatele zastáváme stanovisko, že přijetí nového samostatného zákona o veřejném opatrovnictví je nezbytné, a to nejen z důvodu, že se jedná o přenesenou působnost a že zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen nový občanský zákoník či NOZ) odkazuje na výkon veřejného opatrovnictví podle jiného zákona, ale</p>	<p>Bereme na vědomí.</p>

	<p>především proto, že obce tuto přenesenou působnost již dlouhodobě fakticky vykonávají, aniž by stát prostřednictvím moci zákonodárné stanovil jednotná pravidla pro výkon veřejného opatrovnictví a současně na jeho výkon poskytl jakékoliv finanční prostředky, což je stav v rozporu s právem.</p>	
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p>2. Jsme však názoru, že výkon veřejného opatrovnictví by měl být upraven komplexně, tedy by měl zahrnout kromě navrženého také případy ustanovení opatrovníka tomu, o kom není známo, kde pobývá a neznámému člověku zúčastněnému při určitém právním jednání, tak jak je zakotveno v ustanovení § 465 odst. 1 nového občanského zákoníku a v neposlední řadě také kolizní opatrovnictví a procesní opatrovnictví ve smyslu procesních norem (např. zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen občanský soudní řád). Chceme tedy zdůraznit, že je pro nás akceptovatelné přijetí pouze takového zákona, který přinese komplexní právní úpravu, a který zohlední a zapracuje naše níže uvedené připomínky, které považujeme a v textu označujeme za zásadní.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Ze své povahy se jedná o naprosto rozdílné instituty. V uvedených oblastech „ostatního“ opatrovnictví navíc problémy v praxi nejsou.</p>

<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p>3. Je podstatné, že návrh věcného záměru nezpochybňuje, že veřejné opatrovnictví je výkonem přenesené působnosti obcí. Za pozitivní lze rovněž považovat v návrhu opatrovnického zákona skutečnost, že výkon veřejného opatrovnictví je navrhován ponechat v gesci všech obcí, nikoliv jen na obcích s rozšířenou působností.</p> <p>Ani obce velikosti ORP nejsou materiálně, personálně a finančně zabezpečeny natolik, aby mohly zajistit výkon veřejného opatrovnictví tak, jak od opatrovníka NOZ očekává. Jestliže dosud nejsou na výkon této přenesené působnosti státem poskytovány finance, je na samosprávě, zda je ochotna navýšit peněžní prostředky na chod úřadu nebo navýšit počet zaměstnanců zařazených do úřadu nebo dokonce zřídit např. samostatné oddělení, které by se výkonem opatrovnictví zabývalo. Obecně nelze od samospráv očekávat ochotu navyšovat počty úředníků a dotovat výkon státní správy. Výkon opatrovnictví nese i vysoké náklady na proškolení zaměstnanců, kteří jej zajišťují. Zajištění financování ze strany státního rozpočtu je nezbytné, a to formou plné úhrady nákladů</p>	<p>Bereme na vědomí</p>

	<p>s touto agendou spojených, nezbytné je zajištění vzdělávání zaměstnanců, kteří veřejné opatrovnictví vykonávají. Veřejní opatrovníci by měli být schopni zastupovat opatrovance i při soudních řízeních (obdobně jako OSPOD).</p>	
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p>1. U opatrovaných, kde rodina v přímé linii odmítne opatrovnictví, by část dědictví měla připadnout státu, s ohledem na úhradu nákladů spojených s opatrovnictvím. Odůvodňujeme to tím, že rodina o opatrovaného v době jeho života nejeví žádný zájem a poté zdědí mnohdy nemalé finanční úspory.</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Je na člověku, jehož svéprávnost byla omezena, aby rozhodl, jak se svým majetkem naloží (leda by byl v tomto rozsahu omezen a i tak je nutno vzít v úvahu ust. § 1527 NOZ a násl.).</p> <p>Viz rovněž čl. 11odst. 1 Listiny základních práv a svobod.</p> <p>Nelze bez dalšího konstatovat, že rodina nejeví o opatrovance zájem. To, že se neujala opatrovnictví, může mít řadu příčin (nemoc, starost o zbytek rodiny apod.).</p>
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p>1. Navrhovaný zákon však s sebou nese i riziko zvýšení nerovnoměrného postavení veřejného opatrovníka a soukromé osoby, kdy na veřejného opatrovníka jsou kladeny nesrovnatelně vyšší nároky na kvalifikační předpoklady, povinnosti, výši sankcí a podobně.</p>	<p>Ano, to bylo i našim cílem. Veřejný opatrovník zastupující de facto stát má ze své podstaty jiné postavení, než opatrovník soukromý.</p>

<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p>1. <u>strana 5 věcného záměru, část B)</u> <u>Zhodnocení stávající právní úpravy, písm.</u> <u>a) Stávající právní úprava a její nedostatky</u></p> <p><u>Za šestý odstavec:</u></p> <p>„Mnoho obcí se výkonu opatrovnictví brání, a to především z kapacitních důvodů. Velmi často dochází k tomu, že má opatrovník/zaměstnanec obce na starosti i jinou než opatrovnickou agendu a opatrovnictví tak de facto vykonává ve svém volném čase. Není rovněž neobvyklé, že opatrovnictví vykonává přímo starosta obce. Nedostatek aparátu pak činí problémy především v obcích nacházejících se v blízkosti zařízení poskytujících pobytové sociální služby nebo psychiatrických léčeben.“,</p> <p><u>navrhujeme doplnit nový odstavec:</u></p> <p>„Nebrání-li tomu vážné překážky, ustanovit povinnost výkonu opatrovnictví pro rodinné příslušníky. Z praxe jsou nám známy případy, kdy</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Hlavní by měl být zájem opatrovance. Veřejný opatrovník vykonává tuto činnost jako své zaměstnání (pomineme situace, kdy je opatrovnictví vykonáváno starostou v jeho volném čase, neboť tato praxe je špatná a měla by být změněna), stát mu na tuto činnost bude poskytovat finance.</p> <p>Naproti tomu soukromí opatrovníci za svou činnost (vyjma správy jmění) nedostanou nic. Není možné nutit rodinné příslušníky do opatrovnictví, které odmítají, a očekávat, že se své úlohy zhostí odpovědně a v zájmu opatrovance.</p>

	<p>rodinní příslušníci jsou schopni toto vykonávat, a přesto funkci opatrovníka nepřijmou, po úmrtí opatrovance však mají zájem pouze o případné dědictví.“</p>	
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>strana 10 věcného záměru, část C) Návrh věcného řešení, § 471 odst. 3 NOZ</u></p> <p>Návrh věcného záměru zákona by se neměl odchýlit od § 471, odst. 2 a 3, dále § 3033, odst. 2, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Důvodem je skutečnost, že k povinnostem opatrovníka náleží udržovat s opatrovancem vhodným způsobem a v potřebném rozsahu pravidelné spojení, projevovat o opatrovance skutečný zájem, jakož i dbát o jeho zdravotní stav a starat se o naplnění opatrovancových práv a chránit jeho zájmy.</p> <p>Opatrovnictví bude vykonávat osoba se středoškolským vzděláním – středoškolské vzdělání se jeví jako dostatečné, pokud však opatrovníka v obci typu I. nebo II. vykonává starosta, není zaručeno, že ten bude mít středoškolské vzdělání. Vypustit požadavek zkoušky odborné způsobilosti z požadavků na zaměstnance veřejného opatrovníka. Dle našeho</p>	<p>Není zřejmé, kam přesně připomínka směřuje.</p> <p>S tímto názorem nesouhlasíme. Soukromý opatrovník má ze své povahy jiné postavení, než opatrovník veřejný. Stát by měl garantovat určitou kvalitu, jako je tomu u pěstounů, osvojitelů (kteří jsou rovněž přísně posuzováni) či vychovatelů v dětských domovech (byť na biologické rodiče tyto nároky kladeny nejsou).</p>

	<p>názoru je takovéto přísnější kritérium (oproti soukromým opatrovníkům) nesmyslné, zvláště pak, když je zde odpovědnost za nesprávný úřední postup ze zákona. Jak si to jednotlivé obce zajistí a kým, to je dle mého názoru plně v zájmu a kompetenci těchto obcí.</p>	
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>strana 11 věcného záměru, část C) Návrh věcného řešení, druhý odstavec</u></p> <p>9.1. Máme za to, že opatrovník by měl mít i nadále možnost nahlížet do celé zdravotnické dokumentace opatrovance (ustanovení par. 65, odst. 1, zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, v platném znění).</p> <p>Komplexní znalost zdravotního stavu usnadní vzájemnou komunikaci mezi opatrovancem a opatrovníkem a je zapotřebí při řešení nejrůznějších životních situací klienta.</p>	<p>Akceptováno</p>
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p>9.1. Jeví se nám také podstatné ošetřit předávání citlivých údajů opatrovníkem sociálnímu pracovníkovi, pokud by nebyla funkce kumulována a předávání informací o poskytovaných sociálních službách,</p>	<p>Akceptováno</p> <p>Je uvedeno:</p>

	<p>včetně nahlížení do záznamů o těchto službách.</p>	<p>Není vyloučeno, aby byl zaměstnanec obce vykonávající veřejné opatrovnictví sociálním pracovníkem. Opatrovník by však v každém případě měl se sociálním pracovníkem spolupracovat, a to zejména za účelem předcházení sociálního vyloučení, řešení nepříznivé sociální situace a sociálního začleňování. Bude též výslovně zakotveno, že je opatrovník též povinen spolupracovat s poskytovateli sociálních a zdravotních služeb, které opatrovanec využívá.</p>
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>strana 11 věcného záměru, část C) Návrh věcného řešení, bod 1. Základní ustanovení, první odstavec (analogicky strana 15, bod 4 Práva a povinnosti, druhý odstavec)</u></p> <p>V návrhu se uvádí, že poskytování sociálních služeb či sociální péče nespadá do funkce opatrovníka. To znamená, že předmětem výkonu opatrovnictví není poskytovat sociální služby.</p> <p>Připomínkujeme, že zde spadá sociální práce, není možné vykonávat opatrovnictví bez sociální práce – přímého kontaktu s klientem, i v případě, že nákupy a další věci zajišťuje sociální pracovník, nelze bez osobního kontaktu s opatrovaným spolupracovat. I kdyby opatrovník navázal</p>	<p>Akceptováno</p>

	<p>spolupráci se sociálním pracovníkem, je mnoho takových klientů, jejichž psychické onemocnění je takové, že spolupráci s kýmkoliv jiným, než opatrovníkem odmítají. V praxi takových případů máme několik. Máme nastaven systém, že sociální pracovníci s opatrovanými provádějí nákupy a zajišťují další věci, ale mnozí opatrovaní trvají na spolupráci s opatrovníkem. Dalším problematickým ustanovením je to, že se opatrovník zajímá o opatrovancův zdravotní stav. Není v silách opatrovníka, ani sociálního pracovníka zajistit pravidelné podávání léků. Jedná se o každodenní pravidelnou medikaci, kterou je nutné dodržet i o víkendech a večerních hodinách, což není v silách žádného sociálního pracovníka. Mnozí z opatrovaných nemají dostatek finančních prostředků na to, aby jim byla zajištěna pečovatelská nebo jiná služba a někteří opatrovaní užívání léků odmítají.</p> <p><u>Návrh zákona nezohledňuje, přímo popírá mnohaletou, praxí ověřenou zkušenost, kdy opatrovnictví je vykonáváno na sociálních odborech kvalifikovanými sociálními pracovníky.</u> Je třeba si uvědomit, že s klienty je, při výkonu opatrovnictví, nutno odborně pracovat, přičemž odbornost sociálního pracovníka se jeví jako optimální.</p>	<p>Návrh nestanoví, že by sociální pracovník nemohl být opatrovníkem, ani nezakazuje kumulaci funkcí.</p> <p>Důležité je, aby osoba splňovala podmínky kladené na osobu veřejného opatrovníka a výkon její činnosti jako sociálního pracovníka nebyl na úkor řádného výkonu funkce veřejného opatrovnictví. Zároveň nesmí hrozit střet zájmů. Návrh bude v tomto smyslu doplněn.</p> <p>Není zřejmé, v čem je pro opatrovance spatřován rozdíl, jestli je na obci s více opatrovanci (kde se navrhuje oddělení funkcí) nebo na obci s méně opatrovanci (kde chcete funkce spojit).</p>
--	--	--

	<p>Jak správně uvádí návrh věcného záměru, pod výkon opatrovnictví nespadá poskytování sociálních služeb. Domníváme se však, že je jenom ku prospěchu věci, když je opatrovnictví vykonáváno jako specializace sociální práce. Zde evidentně dochází k záměně dvou rozdílných pojmů sociální služby (ve smyslu péče o o potřeby klienta) a sociální práce.</p> <p>Připomínka z praxe: navrhovanou variantu lze navíc doporučit pouze v případech, kdy obec vykonává funkci veřejného opatrovníka většímu počtu opatrovanců. Na obcích s počtem opatrovanců menším než 10 osob, by měla být funkce opatrovníka personálně zajištěna sociálním pracovníkem. V takovém případě doporučujeme kumulaci funkcí opatrovníka a sociálního pracovníka.</p> <p>Zkušenosti z praxe ukazují, že opatrovanec je zpočátku k veřejnému opatrovníkovi – sociálnímu pracovníkovi nedůvěřivý. Postupnou komunikací a vysvětlováním si opatrovanec nachází k sociálnímu pracovníkovi cestu. Pokud bude muset opatrovanec komunikovat s více zainteresovanými stranami, spolupráce mezi opatrovníkem a opatrovancem se může zhoršit, vznikne nedůvěra</p>	
--	---	--

	ze strany opatrovance.	
ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR	<p><u>strana 11 věcného záměru, část C) Návrh věcného řešení, bod 1. Základní ustanovení, druhý odstavec, odrážka druhá</u></p> <p>Pokud není známo místo pobytu opatrovance, nelze v plné míře provádět výkon opatrovnictví.</p>	Jedná se o citaci z NOZ, návrh se na osoby neznámé nebo neznámého pobytu nevztahuje.
ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR	<p><u>strana 11 věcného záměru, část C) Návrh věcného řešení, bod 1. Základní ustanovení</u></p> <p><u>V návrhu je v posledním odstavci na straně 11 uvedeno:</u></p> <p>„Účelem opatrovnického zákona bude stanovit podmínky, za nichž je vykonáváno veřejné opatrovnictví zletilé osoby, která je omezena na svéprávnosti nebo osoby, které zdravotní stav působí obtíže při správě jmění nebo hájení práv. Některá ustanovení, zejm. ta upravující základní zásady výkonu opatrovnictví, se budou vztahovat i na soukromé opatrovníky těchto osob. Na ostatní formy opatrovnictví se budou nadále uplatňovat obecná pravidla platná pro zastupování/opatrovnictví dle civilního práva.“</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>viz výše</p>

	<p><u>Navrhujeme:</u></p> <p>Text posledního odstavce na str. 11 nahradit tímto textem:</p> <p>„Účelem opatrovnického zákona bude stanovit podmínky, za nichž je vykonáváno veřejné opatrovnictví zletilé osoby, která je omezena na svéprávnosti nebo osoby, které zdravotní stav působí obtíže při správě jmění nebo hájení práv <u>a dále tomu, o kom není známo, kde pobývá, neznámému člověku zúčastněnému při určitém právním jednání a kolizní opatrovnictví. Opatrovnický zákon dále upraví podmínky výkonu veřejného procesního opatrovnictví, kdy je opatrovník ustanovován dle procesních norem, především podle správního řádu a občanského soudního řádu.</u> Některá ustanovení, zejm. ta upravující základní zásady výkonu opatrovnictví, se budou vztahovat i na soukromé opatrovníky těchto osob.“</p> <p>Zásadní připomínka</p>	
--	--	--

	<p><i>Zdůvodnění:</i></p> <p>Pokud má být přijata právní úprava veřejného opatrovnictví s tím, že některá ustanovení budou vztažena i na soukromé opatrovníky uvedených osob, jsme přesvědčeni, že se má jednat o komplexní právní úpravu. Pokud nový občanský zákoník upravuje jednotlivé formy opatrovnictví, považujeme za nekoncepční přijmout zákon, který stanoví podmínky pouze pro dvě takovéto formy opatrovnictví a zbylé formy upravené v novém občanském zákoníku ponechat bez úpravy. Zastáváme stanovisko, že nový zákon o veřejném opatrovnictví má stanovit podmínky, za nichž jsou vykonávány všechny formy opatrovnictví stanovené v novém občanském zákoníku a rovněž podmínky výkonu procesního opatrovnictví, jejichž právní úprava rovněž schází a za tuto činnost poskytnout obcím plnou úhradu nákladů s touto agendou spojených. Výkon procesního opatrovnictví je pro obce agendou, která znamená zvýšené finanční náklady, které jim nikdo nehradí, byť zde obce výkonem těchto činností pro stát zabezpečují průběh správních a soudních řízení. Ale nejen to. V praxi dochází při</p>	
--	--	--

	<p>výkonu procesního opatrovnictví k řadě problémům, jejichž podrobné rozvedení by vydalo na další obsažný materiál. Pro ilustraci však jeden příklad: V případě, že je obecní úřad obce X správním orgánem např. v řízení ve věci zrušení údaje o místu trvalého pobytu podle ust. § 12 odst. 1 písm. c) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů a obec X je v tomto řízení jeho účastníkem – navrhovatelem, dostáváme se do obtížně řešitelných situací, pokud je třeba ustanovit opatrovníka osobě, které má být trvalý pobyt zrušen, není-li zjištěna osoba blízká této osobě či jiná vhodná osoba, která by opatrovnictví vykonávala, protože město X již z důvodu kolize zájmů (je navrhovatelem a jeho úřad vede řízení) opatrovníkem nemůže být ustanoveno.</p>	
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>strana 12 věcného záměru, část C) Návrh věcného řešení, bod 1. Základní ustanovení</u></p> <p><u>Stávající znění:</u></p> <p>- Opatrovník přiměřeně spolupracuje s ostatními osobami, které člověku poskytují podporu a pomoc;</p>	<p>Akceptováno</p>

	<p><u>Navrhujeme doplnit:</u></p> <p>- Opatrovník přiměřeně spolupracuje s ostatními osobami <u>a veřejnými institucemi</u>, které člověku poskytují podporu a pomoc;</p> <p>Zásadní připomínka</p> <p><i>Zdůvodnění:</i></p> <p>Opatrovník jedná ve věcech právních, ale opatrovanec může využívat různé sociální a zdravotní služby, o kterých bude muset opatrovník vědět, které se budou muset hradit, apod.</p>	
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>strana 12 věcného záměru, část C) Návrh věcného řešení, bod 1. Základní ustanovení, 6. odstavec, Podpůrce</u></p> <p><u>Stávající znění:</u></p>	<p>Připomínka není srozumitelná, požadovaný údaj se v napadené větě již vyskytuje.</p>

	<p>„Zákon by se měl rovněž zabývat novým institutem nápomoci při rozhodování, neboť NOZ sice v obecné rovině upravuje základní otázky tohoto institutu, je však nezbytné upravit postavení osoby podpůrce, kterým by měla být jen fyzická osoba, kompetence podpůrce, pravidla všeobecného respektování smlouvy o nápomoci, zejm. ze strany orgánů veřejné správy, bank, úřadů apod., popř. též otázkou kontrolního mechanismu podpůrce.“</p> <p><u>Navrhujeme doplnit:</u></p> <p>„Zákon by se měl rovněž zabývat novým institutem nápomoci při rozhodování, neboť NOZ sice v obecné rovině upravuje základní otázky tohoto institutu, je však nezbytné upravit postavení osoby podpůrce, <u>jaká je jeho kompetence</u>, kterým by měla být jen fyzická osoba, kompetence podpůrce, pravidla všeobecného respektování smlouvy o nápomoci, zejm. ze strany orgánů veřejné správy, bank, úřadů apod., popř. též otázkou kontrolního mechanismu podpůrce.“</p>	
--	--	--

<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>strana 12 - 13 věcného záměru, část C) Návrh věcného řešení, bod 2. Opatrovník</u></p> <p><u>V návrhu je uvedeno:</u></p> <p>„Opatrovnický zákon naváže na nový občanský zákoník a stanoví obecné podmínky pro výkon funkce veřejného opatrovníka, jeho práva a povinnosti a kvalifikační předpoklady. Na veřejného opatrovníka budou kladeny vyšší nároky, než jsou kladeny na opatrovníky soukromé.</p> <p>Veřejným opatrovníkem je obec, kde má opatrovanec bydliště, popř. právnická osoba zřízená obcí k plnění úkolů tohoto druhu (ust. § 471 odst. 3 NOZ).</p> <p>Mnoho obcí se v současné době brání svému ustanovení opatrovníkem. Stávající občanský zákoník sice výslovně nestanoví, že se souhlas obce s jejím ustanovením opatrovníkem nevyžaduje, tato skutečnost se však dovozuje z podstaty věci. Nový občanský zákoník nicméně</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Je nutno respektovat, že veřejný a soukromý opatrovník mají různé postavení. Není našim cílem zabránit rodinám opatrovanců výkon opatrovnictví, ale v případě, že je jmenován opatrovník veřejný, který je financován státem, pak by měl stát garantovat jeho kvality.</p>

	<p>pravidlo, že veřejný opatrovník může být jmenován i bez svého souhlasu, výslovně zakotvuje (ust. § 471 odst. 3).</p> <p>Protože fakticky je opatrovnictví vykonáváno úředníkem obce, bude požadováno, aby tento úředník splňoval podmínky stanovené zvláštním právním předpisem¹ a dále:</p> <p>1) získal středoškolské vzdělání s maturitou;</p> <p>2) má takové osobní vlastnosti, které dávají předpoklad pro to, že opatrovnictví může řádně vykonávat.</p> <p>Úředník bude muset úspěšně absolvovat zkoušku zvláštní odborné způsobilosti². Dle přechodného ustanovení budou stávající úředníci/opatrovníci povinni tuto zkoušku absolvovat do osmnácti měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.</p> <p>Na soukromé opatrovníky se uvedené kvalifikační požadavky neuplatní...“</p>	<p>Akceptováno</p> <p>Neakceptováno.</p> <p>Má-li složit zkoušku zvláštní odborné způsobilosti, pak se rozumí samo sebou, že bude proškolen.</p> <p>Neakceptováno</p> <p>Viz výše</p>
--	---	--

¹ Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů a vyhláška č. 512/2002 Sb. o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků.

² Vyhláška č. 512/2002 Sb. o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků

	<p><u>Navrhujeme nahradit výše uvedený text tímto textem:</u></p> <p>„Opatrovnický zákon naváže na nový občanský zákoník a stanoví obecné podmínky pro výkon funkce veřejného opatrovníka, jeho práva a povinnosti a potřebné znalosti a proškolení. Na veřejného i soukromého opatrovníka budou kladeny stejné nároky.</p> <p>Veřejným opatrovníkem je obec, kde má opatrovanec bydliště, popř. právnická osoba zřízená obcí k plnění úkolů tohoto druhu (ust. § 471 odst. 3 NOZ).</p> <p>Mnoho obcí se v současné době brání svému ustanovení opatrovníkem. Občanský zákoník platný a účinný do 31.12.2013 sice výslovně nestanovil, že se souhlas obce s jejím ustanovením opatrovníkem nevyžaduje, tato skutečnost se však dovozovala z podstaty věci. Nový občanský zákoník nicméně pravidlo, že veřejný opatrovník může být jmenován i bez svého souhlasu, výslovně zakotvuje (ust. § 471 odst. 3).</p> <p>Protože fakticky je opatrovnictví vykonáváno</p>	<p>Chápeme uvedené argumenty, nicméně nejde jen o to, přidat obcím finance, je nutné zajistit kvalitní výkon opatrovnictví. Především na malých obcích starostové neví, co opatrovnictví znamená a byť je vedou dobré úmysly, často je to proti zájmům a přáním opatrovance.</p> <p>Bude stanoveno, že obec I. typu bude moci uzavřít s ORP veřejnoprávní smlouvu, kterou výkon opatrovnictví přenese (nebude-li chtít nebo nebude-li moci veř. opatrovnictví vykonávat).</p>
--	--	---

	<p>nejen úředníky obcí, ale mnohdy i samotnými starosty na malých obcích, bude požadováno, aby opatrovník splnil následující:</p> <p>1) absolvoval zákonem předepsané proškolení, kde získá potřebné znalosti, a které jej připraví na výkon funkce opatrovníka;</p> <p>2) měl takové osobní vlastnosti, které dávají předpoklad pro to, že opatrovnictví může řádně vykonávat.</p> <p>Na soukromé opatrovníky se rovněž uplatní uvedené kvalifikační požadavky.“</p> <p>Zásadní připomínka</p> <p><i>Zdůvodnění:</i></p> <p>Předložený věcný záměr zákona obsahuje na straně 27 v bodě b) informaci, že na základě doporučení Svazu měst a obcí ČR bylo rozhodnuto, že agenda veřejného opatrovnictví bude ponechána na obcích I., II. i III. typu. S tímto názorem se plně ztotožňujeme a plně jej</p>	
--	---	--

	<p>podporujeme. Pokud však předkladatel věcného záměru zákona o veřejném opatrovnictví bude chtít dostat výše uvedenému, nemůže navrhopvat, aby osoba, která za obec vykonává veřejného opatrovníka, byla úředníkem ve smyslu zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zároveň složila zkoušku zvláštní odborné způsobilosti dle vyhlášky č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů. <u>Tato podmínka by fakticky znemožnila výkon veřejného opatrovnictví na malých obcích typu I., které nejsou na takovéto podmínky dostatečně personálně vybaveny.</u> Pokud si představíme malou obec typu I., kde starosta vykonává mimo mnoho dalšího i funkci opatrovníka (a takových obcí v republice není málo), je splnění navržených kvalifikačních podmínek fakticky nereálné a máme důvodnou obavu, že by celá situace vedla k tomu, <u>že obce typu I. se budou snažit s obcemi typu III. v lepším případě uzavírat veřejnoprávní smlouvy pro zabezpečení této přenesené působnosti a nebo v horším případě rozhodne krajský úřad o přenesení výkonu této působnosti na obec typu III. z důvodu, že ji obec typu I. řádně nevykonává.</u> Proto navrhuje, aby kvalifikačním</p>	
--	---	--

	<p>předpokladem pro výkon funkce opatrovníka veřejného i soukromého bylo absolvování zákonem předepsaného proškolení, kde opatrovník získá potřebné znalosti, a které jej připraví na výkon této funkce. Máme také za to, že na veřejného i soukromého opatrovníka by měly být kladeny stejné nároky, jelikož obsah a cíl jejich činnosti je totožný a považujeme za naprosto nevyvážené požadovat po veřejném opatrovníkovi složení zkoušky zvláštní odborné způsobilosti na straně jedné a na straně druhé na soukromého opatrovníka nestanovit žádné kvalifikační požadavky. Zásadním argumentem pro to, aby agenda veřejného opatrovnictví byla fakticky ponechána na obcích I., II. i III. typu je to, že bychom měli mít především na mysli adresáta této normy čili občana a člověka omezeného ve svéprávnosti či zdravotně postiženého, v jehož primárním zájmu je, aby mu byl jeho opatrovník co nejbliže, aby jej měl nablízku v případě jeho potřeby a ne aby tento opatrovník byl v mnohdy desítky kilometrů vzdáleném městě.</p>	
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a</p>	<p><u>strana 14 věcného záměru, část C) Návrh věcného řešení, bod 3. Výkon opatrovnictví,</u></p>	<p>Akceptováno jinak</p>

<p>podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>písm. c)</u></p> <p><u>Stávající znění:</u></p> <p>„...Služby kvalifikované osoby budou hrazeny z finančních prostředků opatrovance a ke zmocnění nebude potřeba předchozího souhlasu soudu či opatrovnické rady; nicméně opatrovník bude povinen předložit soudu písemnou informaci o tom, že bylo určitých služeb využito, včetně jejich vyúčtování,“</p> <p><u>Navrhujeme doplnit text takto:</u></p> <p>„...Služby kvalifikované osoby budou hrazeny z finančních prostředků opatrovance a ke zmocnění nebude potřeba předchozího souhlasu soudu či opatrovnické rady; nicméně opatrovník bude povinen předložit soudu písemnou informaci <u>v roční zprávě</u> o tom, že bylo určitých služeb využito, včetně jejich vyúčtování,“</p> <p>Zásadní připomínka</p>	<p>Místo slov „v roční zprávě“ bude doplněno „bez zbytečného odkladu“.</p>
--	---	--

	<p><i>Zdůvodnění:</i></p> <p>Není stanoveno, kdy předkládá soudu – ihned nebo v roční zprávě, kterou je povinen vypracovat a předložit soudu.</p>	
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>strana 14 věcného záměru, část C) Návrh věcného řešení, bod 3. Výkon opatrovnictví, písm. d)</u></p> <p><u>Stávající znění:</u></p> <p>„d) maximální počet opatrovanců, které může opatrovník zastupovat, nebude výslovně uveden vzhledem k tomu, že vytížení opatrovníka je odvislé od míry potřebné podpory a pomoci opatrovance, jeho schopnosti orientovat se a zajišťovat si své potřeby v běžném životě, míry a ochoty spolupráce apod.“</p> <p><u>Navrhujeme doplnit text o další větu:</u></p> <p>„d) maximální počet opatrovanců, které může</p>	<p>Akceptováno</p>

	<p>opatrovník zastupovat, nebude výslovně uveden vzhledem k tomu, že vytížení opatrovníka je odvislé od míry potřebné podpory a pomoci opatrovance, jeho schopnosti orientovat se a zajišťovat si své potřeby v běžném životě, míry a ochoty spolupráce apod. <u>Soudy přihlédnou k tomu, zda ve spádovém území obce nejsou různá pobytová zařízení typu ústavů sociální péče (ÚSP), psychiatrických léčeben tak, aby nedošlo k přetížení opatrovníků.</u></p> <p><i>Zdůvodnění:</i></p> <p>Je sice pravda, že co opatrovanec, to různě velké zatížení pro pracovníka, ale bouřit se budou ty obce, v jejichž spádovém území jsou různá pobytová zařízení typu ÚSP, psychiatrických léčeben, apod.</p> <p>Maximální počet opatrovanců tedy nelze stanovit absolutním číslem, za výkon opatrovnictví je ale opatrovník odpovědný, proto by měl být nastaven nějakým způsobem např. v metodice maximální přípustný objem úkonů a příspěvek poskytovat tak, aby plně pokryl náklady.</p>	
--	--	--

	<p>V textu jsme to nikde nenašli, ale na konferenci, pořádané 18.06.2014 v Praze zaznělo, že pokud by obec I. nebo II. nemohla z kapacitních důvodů opatrovnictví vykonávat, pak by bylo veřejnoprávní smlouvou přeneseno na obec III. typu. Tato smlouva by pro obec III. typu znamenala, že by byla povinna opatrovnictví pro tuto obec vykonávat. Například v Opavě se nachází Psychiatrická nemocnice a zařízení, které prochází transformací sociálních služeb, Magistrát města Opavy má v rámci pověřeného území ORP cca 200 opatrovanců v 40 obcích v okruhu cca 20 km. Již v současné době se mnohé tyto obce, i přestože mají úřednický aparát, opatrovnictví brání. Nelze si představit, že by uvedený magistrát vykonával opatrovnictví i pro jednotlivé obce v pověřeném území, když již v současné době jen v obci III. typu je 87 opatrovaných a trend je takový, že příbuzní se opatrovnictví brání a stále více se opatrovníkem stává opatrovník veřejný.</p>	
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>strana 14 věcného záměru, část C) Návrh věcného řešení, bod 4. Práva a povinnosti, odst. 2</u></p> <p><u>V návrhu je uvedeno:</u></p>	

	<p>„Dosud není nikde definováno, co se obsahem opatrovnictví rozumí, chybí vzdělávací programy i jednotné metodické pokyny (dle zjištění Svazu měst a obcí vykonává pouze 24% obcí agendu opatrovnictví systematicky a 56% obcí nahodile) a v mnoha případech tak opatrovníci suplují práci sociálních pracovníků. Opatrovník tak dnes kromě činností, ke kterým je oprávněn a povinen, zajišťuje pro opatrovance i nákupy, doprovází jej k lékaři, dohlíží, zda opatrovanec bere léky apod., což jsou úkony, které spadají pod výkon sociálních služeb. Opatrovnícký zákon by měl uvedené nedostatky odstranit a podrobněji upravit jednotlivé aspekty výkonu funkce veřejného opatrovníka, aby bylo zcela zřejmé, co spadá do opatrovnictví a co nikoliv. Jak je uvedeno již výše, předmětem výkonu opatrovnictví není poskytovat sociální služby. Úkolem opatrovníka je právně jednat za opatrovance, a to v rozsahu uvedeném v rozhodnutí soudu o jeho jmenování. Opatrovník by však měl se sociálním pracovníkem spolupracovat. Stejně tak je povinností opatrovníka řádným způsobem komunikovat s opatrovníckou radou a soudem.“</p>	
--	--	--

	<p><u>Navrhujeme úpravu textu včetně doplnění dalšího odstavce:</u></p> <p>„Dosud není nikde definováno, co se obsahem opatrovnictví rozumí, chybí vzdělávací programy i jednotné metodické pokyny (dle zjištění Svazu měst a obcí vykonává pouze 24% obcí agendu opatrovnictví systematicky a 56% obcí nahodile) a v mnoha případech tak opatrovníci suplují práci sociálních pracovníků. Opatrovník tak dnes kromě činností, ke kterým je oprávněn a povinen, zajišťuje pro opatrovance i nákupy, doprovází jej k lékaři, dohlíží, zda opatrovanec bere léky apod., což jsou úkony, které spadají pod výkon sociálních služeb. Opatrovnícký zákon by měl uvedené nedostatky odstranit a podrobněji upravit jednotlivé aspekty výkonu funkce veřejného opatrovníka, aby bylo zcela zřejmé, co spadá do opatrovnictví a co nikoliv. Jak je uvedeno již výše, předmětem výkonu opatrovnictví není poskytovat sociální služby. Úkolem opatrovníka je právně jednat za opatrovance, a to v rozsahu uvedeném v rozhodnutí soudu o jeho jmenování. <u>Opatrovník je povinen spolupracovat se sociálním pracovníkem zejména při předcházení sociálnímu vyloučení, řešení nepříznivé sociální situace a sociálního začleňování.</u> Stejně tak je</p>	<p>Akceptováno</p>
--	---	--------------------

	<p>povinností opatrovníka řádným způsobem komunikovat s opatrovnickou radou a soudem.</p> <p><u>Při návrhu právní úpravy veřejného opatrovnictví je však nutné vycházet z toho, že na většině obcí typu III. vykonává funkci opatrovníka za tuto obec zaměstnanec, který je současně sociálním pracovníkem, a tudíž vedle výkonu činnosti opatrovníka poskytuje opatrovancům rovněž služby sociálního pracovníka.</u></p> <p><i>Zdůvodnění:</i></p> <p>Na základě našich poznatků z vlastní praxe jsme přesvědčeni, že výkon opatrovnictví a sociální práce má být vzájemně propojený. Model, kdy funkci opatrovníka vykonává osoba, která je zároveň sociálním pracovníkem, se nám osvědčil.</p> <p>Upozorňujeme také, že pojem sociální práce není totožný se sociální službou (např. pečovatelská služba). Příkladem může být pojem „doprovod k lékaři“, kdy z hlediska pečovatelské služby jde</p>	<p>Nepovažujeme za vhodné takto explicitně stanovit, že jsou opatrovanci poskytovány i služby soc. pracovníka. Ne vždy tomu tak musí být a není cílem opatrovnického zákona tento princip zavést.</p>
--	---	---

	<p>jen o faktický doprovod klienta do zdravotnického zařízení.</p> <p>Z hlediska výkonu opatrovnictví jde o zcela odlišný proces. V mnoha případech nejsou klienti schopni samostatně řešit své záležitosti (byť se jedná o klienty žijící v terénu, mimo ústavní zařízení). V takových případech musí opatrovník s opatrovancem umět navázat úzký vztah, založený na důvěře klienta, aby se mu svěřil se svými zdravotními problémy a opatrovník tak mohl následně zajistit lékařské vyšetření. Doprovod opatrovníka bývá v těchto případech nutný a zcela na místě. Opatrovník pomáhá klientovi jednat s lékařem, zajišťuje přenos informací klientovi ve srozumitelné formě apod.</p> <p><i>„Opatrovník by však měl se sociálním pracovníkem spolupracovat“</i> - tento názor nesdílíme, neboť rozdělení výkonu opatrovnictví (jak je realizováno v současné podobě) mezi dva pracovníky se nám jeví jako nevhodné, a to z více důvodů:</p> <ul style="list-style-type: none">• vymezení kompetencí• zátěž pro klienta, kdy musí navázat vztah s více pracovníky (v praxi vznikají problémy při pouhé krátkodobé absenci opatrovníka)	
--	---	--

<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>strana 15 věcného záměru, část C) Návrh věcného řešení, druhý odstavec včetně odrážek</u></p> <p>19.1. <u>V návrhu je uvedeno:</u></p> <p>„Často dnes také dochází k tomu, že opatrovník (jak soukromý, tak veřejný) rozhoduje i o záležitostech týkajících se opatrovancova života, které mu nepřísluší. Pravidla pro výkon opatrovnictví stanoví občanský zákoník v § 457 a násled., rozsah opatrovníkových práv a povinností pak určí soud současně při jmenování opatrovníka. Práva a povinnosti opatrovníka budou v opatrovnickém zákoně dále definována i negativním výčtem činností, které nejsou předmětem výkonu opatrovnictví. Opatrovník není oprávněn zejména rozhodovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o tom, s kým se bude opatrovanec stýkat; - o tom, zda bude opatrovanec pracovat, popř. jakou bude vykonávat práci; - o dalším vzdělávání opatrovance; - o tom, jaké bude opatrovanec vykonávat volnočasové aktivity; 	<p>Neakceptováno</p> <p>Je to proti smyslu návrhu.</p> <p>Obecná pravidla uvedená negativním výčtem považujeme za nezbytná, neb opatrovníci velmi často vykonávají činnosti, které jim nepřísluší.</p> <p>V návrhu však došlo k úpravě:</p> <p>Opatrovník není v žádném případě oprávněn rozhodovat <u>zejména</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o tom, s kým se bude opatrovanec stýkat; - o tom, jak naloží s finančními prostředky, se kterými je dle rozhodnutí soudu oprávněn opatrovanec nakládat samostatně; - o tom, jaké bude opatrovanec vykonávat

	<p>- o tom, jak se bude opatrovanec stravovat, oblékat, bydlet a o dalších každodenních úkonech opatrovance, které nesouvisí se zastupováním ve smyslu rozhodnutí soudu;</p> <p>- o tom, jak naloží s finančními prostředky, se kterými je dle rozhodnutí soudu oprávněn opatrovanec nakládat samostatně;</p> <p>- o náboženských a kulturních zvyklostech opatrovance.“</p> <p><u>Navrhujeme nahradit výše uvedený text tímto textem:</u></p> <p>„Pravidla pro výkon opatrovnictví stanoví občanský zákoník v § 457 a násl., rozsah opatrovníkových práv a povinností pak určí soud současně při jmenování opatrovníka. Práva a povinnosti opatrovníka budou v opatrovnickém zákoně dále definována.“</p> <p><i>Zdůvodnění:</i></p>	<p>volnočasové aktivity;</p> <p>- o tom, jak se bude opatrovanec stravovat, oblékat, bydlet a o dalších každodenních úkonech opatrovance, které nesouvisí se zastupováním ve smyslu rozhodnutí soudu;</p> <p>- o náboženských a kulturních zvyklostech opatrovance.</p> <p>Pouze na základě svého uvážení pak není opatrovník sám rozhodnout <u>zejména</u>:</p> <p>- o tom, zda bude opatrovanec pracovat, popř. jakou bude vykonávat práci;</p> <p>- o dalším vzdělávání opatrovance;</p>
--	--	---

	<p>Vzhledem k našim praktickým zkušenostem s výkonem činnosti opatrovníka upozorňujeme na nutnou obezřetnost při definování záležitostí, o kterých není opatrovník oprávněn rozhodovat. Nepovažujeme za rozumné a správné výslovně v zákoně stanovit např., že opatrovník není oprávněn rozhodovat o tom, zda bude opatrovanec pracovat, popř. jakou bude vykonávat práci nebo že opatrovník není oprávněn rozhodovat o tom, jak se bude opatrovanec stravovat, oblékat, bydlet atd... Taková ustanovení totiž vyvolávají otázky. Co když opatrovanec bude chtít vykonávat pro něj práci zcela nevhodnou? Co když bude opatrovanec požadovat stravu, oblečení či bydlení, jejichž pořízením by mělo dojít k neúměrnému zadlužení opatrovance? Rozhodně nesouhlasíme s tím, aby opatrovníci nad rámec svých oprávnění ovlivňovali život opatrovanců, ale v navrženém textu (odrážkách) jsou uvedeny i záležitosti, které opatrovník z titulu výkonu své funkce fakticky ovlivňuje (např. nedovolují-li to finanční možnosti opatrovance, tak mu onen kožich za 20.000 Kč nepořídí).</p>	
--	--	--

<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p>9.2. Dále je také nezbytné, aby opatrovnícký zákon řešil problematiku výkonu veřejného opatrovníka mimo pracovní dobu zaměstnance, který je výkonem opatrovníka pověřen. Doporučujeme řešit výkon opatrovnictví mimo pracovní dobu formou pohotovosti dle Zákoníku práce, tak jak je například řešena pohotovost k výkonu práce v OSPOD.</p>	<p>Akceptováno</p>
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>strana 16 věcného záměru, část C) Návrh věcného řešení, poslední odstavec</u></p> <p><u>V návrhu je uvedeno:</u></p> <p>„K takto nastavenému systému kontroly pak NOZ přidává dále kontrolu opatrovníka opatrovníckou radou, tedy novým orgánem sestaveným z osob opatrovanci blízkých, který by měl dohlížet nad výkonem opatrovnictví, a mj. má též oprávnění podat návrh na zrušení opatrovnictví, nebo na odvolání opatrovníka a jeho nahrazení jinou osobou (ust. § 479 NOZ). I v případě, že opatrovanec nemá ve svém okolí blízké osoby, které mohou (a mají zájem) být členy opatrovnícké rady (typicky se to bude týkat opatrovanců, kteří mají jmenovaného veřejného</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Členem opatrovnícké rady nemůže být ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmem opatrovance (ust. § 473 NOZ). Je tedy nadbytečné výslovně uvádět, že nemůže být členem ten, kdo nevykonával funkci opatrovníka řádně.</p> <p>Neznáme důvody, pro něž ten který rodinný příslušník odmítl opatrovnictví (zdravotní stav, péče o jiné členy rodiny). Není proto vhodné zakotvit pravidlo, dle kterého by nemohl být členem opatrovnícké rady ten, kdo odmítl opatrovníckou funkci. Zároveň je zde ust. § 473 NOZ, které definuje, kdo může být členem</p>

	<p>opatrovníka), není vyloučeno, aby se jediným členem opatrovnické rady stala právnická osoba, jejíž hlavní činnost spočívá v péči o osoby se zdravotním postižením a ochraně jejich zájmů, která působí v České republice nepřetržitě alespoň tři roky a která byla s opatrovancem v pravidelném spojení alespoň tři měsíce (ust. § 484 ve spojení s ust. § 482 odst. 1). Tato právnická osoba může být členem i více opatrovnických rad.“</p> <p><u>Navrhujeme za uvedený odstavec doplnit nový odstavec:</u></p> <p>„Institut opatrovnické rady byl do našeho právního řádu zaveden novým občanským zákoníkem. Navrhujeme, aby nový zákon o veřejném opatrovnictví upravil některé další požadavky na členy opatrovnických rad s tím, že odmítne-li osoba, kterou navrhl opatrovanec, příbuzný nebo jiná osoba opatrovanci blízká či jiná osoba, která splňuje podmínky pro to, aby se stala opatrovníkem vykonávat funkci opatrovníka, nemůže se tato osoba stát členem opatrovnické rady. Současně také navrhujeme, aby se členem opatrovnické rady nemohla stát osoba, kterou soud zbavil funkce opatrovníka proto, že tuto</p>	<p>opatrovnické rady.</p>
--	--	---------------------------

	<p>funkci nevykonávala řádně.“</p> <p>Zásadní připomínka</p> <p><u>Zdůvodnění:</u></p> <p>Nesouhlasíme, aby osoby, které bez vážných důvodů odmítnou vykonávat funkci opatrovníka konkrétnímu opatrovanci nebo osoby, které funkci opatrovníka nevykonávaly řádně, se pak staly členy jeho opatrovnické rady. Dokážeme si v praxi představit příbuzné a blízké opatrovanců, kteří byt splňují předpoklady pro výkon funkce opatrovníka, tuto funkci odmítnou nebo jsou jí zbaveny z důvodu, že ji nevykonávají řádně, a poté prostřednictvím opatrovnické rady neúměrně zatěžují a šikanozním způsobem dozorují nad opatrovníkem.</p>	
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>strana 16 věcného záměru, část C) Návrh věcného řešení, bod 6. Kontrola a odpovědnost opatrovníka, třetí odstavec, třetí věta</u></p>	<p>Neakceptováno</p>

	<p><u>Stávající znění:</u></p> <p>„Tuto zprávu soud přezkoumává tak, aby v případě zjištění jakýchkoli nesrovnalostí či problémů zahájil řízení, které by tyto konkrétní problémy řešilo.“</p> <p><u>Navrhuje se zaměnit zněním:</u></p> <p>„Tuto zprávu přezkoumává soud. V případech drobných nesrovnalostí vyzve soud opatrovníka k objasnění těchto nesrovnalostí. V případech zásadních nedostatků, nesrovnalostí či problémů zahájí soud řízení, které by tyto konkrétní problémy řešilo, případně řízení o změně opatrovníka.“</p>	<p>Nejedná se o návrh nového ustanovení, ale je zde informováno o procesní úpravě opatrovnictví.</p>
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>strana 17 věcného záměru, část C) Návrh věcného řešení, bod 6. Kontrola a odpovědnost opatrovníka, poslední odstavec</u></p> <p><u>Stávající znění:</u></p> <p>„Po zhodnocení fungování nové úpravy je otázkou dalších diskuzí, zda v opatrovnickém zákoně</p>	<p>Akceptováno</p>

	<p>nastavit i jiné parametry této kontroly, popř. blíže specifikovat pravomoci krajského úřadu, či zavést nové kontrolní mechanismy i pro soukromé opatrovníky.“</p> <p><u>Navrhujeme doplnit text o další větu:</u></p> <p>„Po zhodnocení fungování nové úpravy je otázkou dalších diskuzí, zda v opatrovnickém zákoně nastavit i jiné parametry této kontroly, popř. blíže specifikovat pravomoci krajského úřadu, či zavést nové kontrolní mechanismy i pro soukromé opatrovníky. <u>Je potřeba i pro tyto subjekty stanovit mechanismy uplatňování sankcí v případě, že kontrola shledá špatný výkon opatrovnictví.</u>“</p> <p><i>Zdůvodnění:</i></p> <p>Voláme po zavedení nových kontrolních mechanismů – <u>veřejný</u> opatrovník je kontrolován krajem + podává zprávy soudu, soukromý opatrovník podává zprávy soudu, ale jinak zůstává trochu mimo zorné pole. Z praxe známe</p>	
--	---	--

	opatrovníky, kteří opatrovnictví vykonávají ze zcela zjištěných důvodů (invalidní důchody opatrovanců). Je třeba stanovit, jaké budou sankce, pokud kontrola shledá špatný výkon opatrovnictví.	
ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR	22.1. Dále je také nezbytné, aby opatrovnický zákon řešil problematiku výkonu veřejného opatrovníka mimo pracovní dobu zaměstnance, který je výkonem opatrovníka pověřen. Doporučujeme řešit výkon opatrovnictví mimo pracovní dobu formou pohotovosti dle Zákoníku práce, tak jak je například řešena pohotovost k výkonu práce v OSPOD.	Akceptováno
ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR	<u>strana 21 věcného záměru, část G) Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace, bod 1. Identifikace cílů, kterých má být prostřednictvím právní úpravy dosaženo</u> Stávající znění: 1) celkové zlepšení stávající situace v opatrovnictví, neboť uvedená oblast není	Neakceptováno Je nutno nejdříve zjistit, jak kontrola v praxi probíhá (nové mechanismy fungují teprve od 1.1.2014). Návrh byl nicméně i v této oblasti upraven.

	<p>dosud cele upravena;</p> <ol style="list-style-type: none">2) zajištění standardů pro výkon opatrovnictví;3) definice zásad pro výkon opatrovnictví;4) stanovení základních práv a povinností opatrovníka;5) stanovení podrobnějších pravidel pro nápomoc při rozhodování, zastoupení členem domácnosti i zajištění respektování těchto institutů;6) celkové zlepšení stávající situace v opatrovnictví, neboť uvedená oblast není dosud cele upravena;7) zajištění standardů pro výkon opatrovnictví;8) definice zásad pro výkon opatrovnictví;9) stanovení základních práv a povinností opatrovníka;10) stanovení podrobnějších pravidel pro nápomoc při rozhodování, zastoupení členem domácnosti i zajištění respektování těchto institutů; <p><u>Navrhujeme v bodě 10) doplnit text:</u></p> <p>„10) stanovení podrobnějších pravidel pro nápomoc při rozhodování, zastoupení členem domácnosti i zajištění respektování těchto</p>	
--	---	--

	<p>institutů <u>včetně kontrol a sankcí;</u></p> <p><i>Zdůvodnění:</i></p> <p>Navazuje na doplnění části 6. Kontrola a činnost opatrovníka (viz připomínka č. 16).</p>	
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>strana 21 - 22 věcného záměru, část G)</u> <u>Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace, bod 3. Identifikace problémů a rizik spojených s nečinností</u></p> <p><u>V návrhu je uvedeno:</u></p> <p>„Nečinnost by znamenala, že stávající situace zůstane beze změny a tedy nevyhovující. Opatrovníci (nejen veřejní, ale i soukromí) často neví, co výkon opatrovnictví skutečně obnáší, nejsou jim zřejmá jejich práva a povinnosti, neexistuje vzdělávací systém. Nevyhovující je i otázka financování. Byť je výkon veřejného opatrovnictví výkonem přenesené působnosti (viz usnesení Ústavního soudu č. II ÚS 995/07), nebyla tato skutečnost dosud výslovně zakotvena v právním předpise a statní příspěvek tak nebyl</p>	<p>Akceptováno částečně</p>

	<p>nikdy navýšen. S účinností od 1. ledna 2014 byl doprovodným zákonem novelizován zákon o obcích a dle ust. § 149b tak výkon veřejného opatrovnictví se považuje za výkon přenesené působnosti, je proto vhodné na tuto novelu reagovat a příspěvek obcím na výkon státní správy navýšit.“</p> <p><u>Navrhujeme výše uvedený text nahradit tímto textem:</u></p> <p>„Nečinnost by znamenala, že stávající situace zůstane beze změny a tedy nevyhovující. Opatrovníci (nejen veřejní, ale i soukromí) často neví, co výkon opatrovnictví skutečně obnáší, nejsou jim zřejmá jejich práva a povinnosti, neexistuje vzdělávací systém. Nevyhovující je i otázka financování. Byť je výkon veřejného opatrovnictví výkonem přenesené působnosti (viz usnesení Ústavního soudu č. II ÚS 995/07), nebyla tato skutečnost dosud výslovně zakotvena v právním předpise a <u>obce nikdy neobdržely pro výkon této přenesené působnosti příslušné finance.</u> S účinností od 1. ledna 2014 byl doprovodným zákonem novelizován zákon o obcích a dle ust. § 149b tak výkon veřejného</p>	
--	---	--

	<p>opatrovnictví se považuje za výkon přenesené působnosti, je proto nezbytné na tuto novelu reagovat a <u>poskytnout obcím plnou úhradu všech nákladů s touto agendou spojených.</u></p> <p>Zásadní připomínka</p> <p><i>Zdůvodnění:</i></p> <p>V případě výkonu veřejného opatrovnictví se jedná o agendu finančně velmi nákladnou, proto požadujeme, aby byla obcím poskytnuta plná úhrada všech nákladů s touto agendou spojených, a to i s přihlédnutím k faktu, že obce dosud tuto agendu pro stát vykonávají zcela zdarma.</p>	
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>strana 23 věcného záměru, část G) Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace, bod 4. Návrh variant řešení z hlediska komplexního řešení problematik</u></p> <p>V záležitosti úpravy oblasti výkonu veřejného opatrovnictví zletilých osob s narušenou</p>	<p>Akceptováno</p>

	<p>schopností právně jednat se ztotožňujeme s názorem předkladatele, že vzhledem k potřebě komplexního řešení této problematiky je nejvhodnější zpracování nového samostatného opatrovnického zákona dle varianty 3, který bude upravovat především podmínky, za nichž je opatrovnictví vykonáváno veřejným opatrovníkem.</p> <p>Nezbytným předpokladem zajištění kvalitního veřejného opatrovnictví je vyčlenění prostředků ze státního rozpočtu na poskytování účelové dotace pro opatrovnickou agendu, která je výkonem přenesené působnosti obce. S přijetím opatrovnického zákona souhlasíme pouze za předpokladu vyčlenění veřejných prostředků ze státního rozpočtu pro opatrovnickou agendu.</p> <p>Zásadní připomínka</p>	
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>strana 27 věcného záměru, část G) Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace, bod 7. Konzultace, písm. c) Svaz měst a obcí</u></p> <p>V záležitosti účelové dotace pro opatrovnickou</p>	

	<p>agendu v rámci výkonu přenesené působnosti obce jsou předkladatelem vyčísleny náklady na jednoho zaměstnance v průměrné roční výši 455 728,- Kč (v tom 385 728,- Kč super hrubá mzda vč. příplatků a 70 000,- Kč režijní a jednorázové náklady). Vyčíslený odhad ročních nákladů na jednoho zaměstnance se již přibližuje k realitě skutečných nákladů vynakládaných obcemi (věcný záměr opatrovnického zákona z minulého roku předpokládal mzdové náklady na jednoho zaměstnance v průměrné roční výši 313 200,- Kč). Našimi interními propočty jsme se dopracovali ke skutečné roční částce cca 500 000,- Kč na jednoho zaměstnance.</p> <p>Dále věcný záměr opatrovnického zákona předpokládá, že v průměru připadne na 1 zaměstnance obce 10 opatrovanců. Například statutární město Děčín v současné době vykonává opatrovnickou funkci u přibližně 50 opatrovanců s cca 3 pracovními úvazky. Je nezbytné výslovně upravit i situaci obcí, na jejichž území se nachází pobyťová zařízení zdravotních či sociálních služeb.</p> <p>Zásadní připomínka</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Naše propočty jsou jiné</p> <p>Navrhujeme financování formou účelové dotace, čili bude zohledněno, jak bude která obec vytížená.</p>
--	--	---

<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p><u>strana 27 věcného záměru, část G) Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace, bod 7. Konzultace, písm. c) Svaz měst a obcí</u></p> <p>Poslední věta je v rozporu se stanoviskem Ministerstva spravedlnosti, které uveřejnilo dne 18. 06. 2014 odborem tiskovým Ministerstva spravedlnosti ČR následující informace: „Pečlivě vnímáme podněty všech subjektů, které mají s touto činností něco společného. Nyní se zabýváme například tím, zda by veřejné opatrovnictví měly zajišťovat obce všech typů, nebo jen tzv. „trojkové obce“ - ORP, tedy s rozšířenou působností,“ doplnila ministryně.</p> <p>Vzhledem k tomu, že v rámci správního obvodu jsou některé obce vzdálené 30 – 40 km od obce s rozšířenou působností, nelze zajistit řádně výkon funkce veřejného opatrovníka v takovém rozsahu, jak předpokládá NOZ. Proto je nezbytné, aby byla nadále agenda veřejného opatrovnictví ponechána na obcích I., II. a III. typu.</p>	<p>Akceptováno.</p> <p>Bylo upraveno</p>

	Zásadní připomínka	
<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p>III.</p> <p>Související legislativa</p> <p>1. Změna zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „NOZ“):</p> <p>strana 10 věcného záměru, část C) Návrh věcného řešení, §471 odst. 3 NOZ:</p> <p>Stávající znění NOZ:</p> <p>„Způsobilost být veřejným opatrovníkem má obec, kde má opatrovanec bydliště, anebo právnická osoba zřízená touto obcí k plnění úkolů tohoto druhu; jmenování veřejného opatrovníka podle jiného zákona není vázáno na jeho souhlas.“</p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Není nezbytné novelizovat NOZ, který ve svém ust. § 80 definuje bydliště jako místo, kde se člověk zdržuje s úmyslem žít tam trvale.</p>

	<p>Navrhujeme doplnit text:</p> <p>Způsobilost být veřejným opatrovníkem má obec, kde má opatrovanec faktické bydliště, nebo právnická osoba zřízená touto obcí k plnění úkolů tohoto druhu; jmenování veřejného opatrovníka podle jiného zákona není vázáno na jeho souhlas.“</p> <p>Zásadní připomínka</p> <p><i>Zdůvodnění:</i></p> <p>Je třeba konkretizovat jaké bydliště - zda trvalé či faktické. Logičtější je faktické – kde se opatrovanec zdržuje, tam jedná - pokud není výslovně řečeno, budou vznikat dohady. Dá se tím částečně zamezit, že se budou bouřit obce, v jejichž spádovém území se nachází různá pobyťová zařízení.</p>	
--	---	--

<p>ÚZS + Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR</p>	<p>2. Změna zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů:</p> <p>Doporučujeme v návaznosti na zákon o veřejném opatrovnictví novelizaci zákona o evidenci obyvatel a navrátit údaj o omezení svéprávnosti na občanské průkazy; při kladení důrazu na ochranu osobních údajů opatrovanců dochází k jejich opakovanému zneužívání bankovními i nebankovními subjekty.</p> <p>Zásadní připomínka</p>	<p>Akceptováno</p> <p>Nesouhlas MV:</p> <p>Ministerstvo vnitra stále trvá na tom, že údaj o omezení svéprávnosti nebude uveden na občanském průkazu. O jeho znovuzavedení se rovněž neuvažuje.</p> <p>Údaj o omezení svéprávnosti lze zjistit nahlédnutím do evidence obyvatel (vizte § 3 odst. 3 písm. i) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel). Přístup k údajům zapsaným v evidenci obyvatel je možný na základě žádosti, popř. pokud zvláštní právní předpis stanoví, že určitý subjekt může získat údaje z tohoto informačního systému (srov. § 8 zákona o evidenci obyvatel).</p> <p>Co se týče přístupu územních samosprávných celků (veřejných opatrovníků) do evidence obyvatel, mohou obce a kraje do evidence obyvatel nahlížet podle § 149a odst. 2 písm. i) a § 149b odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (veřejné opatrovnictví je výkonem přenesené působnosti podle zákona o obcích, a proto mohou orgány obce a krajský úřad využívat z informačního systému evidence obyvatel údaj o</p>
---	---	---

		<p>omezení svéprávnosti). Skutečnost, že obce a kraje jsou uživateli údajů vedených v evidenci obyvatel, vyplývá také přímo ze zákona o evidenci obyvatel (srov. § 3a, § 4 a § 5 zákona o evidenci obyvatel). Výše uvedené se vztahuje jen na územní samosprávné celky, nikoli na právnické osoby zřízené obcí nebo krajem k plnění úkolů v oblasti veřejného opatrovnictví.</p>
<p>MPSV</p>	<p><u>K předkládací zprávě</u></p> <p>Ve třetím odstavci předkládací zprávy je ustanovení § 471 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský</p>	<p>Akceptováno</p>

	<p>zákoník, charakterizováno jako <i>zmocňovací ustanovení</i> k vydání opatrovnického zákona, jehož návrh věcného záměru je předložen do mezirezortního připomínkového řízení. K tomu je třeba namítnout, že zákony nevyžadují k vydání žádné zmocňovací ustanovení zakotvené v jiné zákonné normě, protože jsou vydávány podle čl. 15 odst. 1 Ústavy České republiky z vůle Parlamentu České republiky v rámci výkonu jeho zákonodárné moci. Ustanovení § 471 odst. 2 občanského zákoníku pouze předpokládá vydání jiného zákona, podle něhož by soud jmenoval veřejného opatrovníka, aniž by však toto ustanovení zmocňovalo k vydání takového zákona. Máme za to, že je na místě zmínku o zmocňovacím ustanovení z textu předkládací zprávy vypustit.</p>	
<p>MPSV</p>	<p>Z návrhu není zřejmé, co <u>vylučuje nezletilého</u> z možnosti mít veřejného opatrovníka</p>	<p>Akceptováno</p> <p>Do „Společných ustanovení“ bylo přidáno:</p> <p>„Ustanovení tohoto zákona se přiměřeně použijí i pro případy nezletilého, kterému byla přiznána svéprávnost a kterému byl ještě před dosažením zletilosti jmenován opatrovník.“</p>

<p>MPSV</p>	<p><u>Obecně považujeme za podstatné vnímat veřejného opatrovníka jako institut, nikoli člověka. Navrhujeme, aby byl opatrovník institucí multidisciplinárního působení právníka a sociálního pracovníka s ohledem na úkoly, které mu obvykle bývají svěřeny. Dojde tím k nápravě problematické skutečnosti, že výkon opatrovnickví „zajišťují“ opatrovníci z řad úředníků obce, kteří nemají povědomí o tom, co výkon opatrovnickví obnáší a v mnoha případech suplují práci sociálních pracovníků³.</u></p>	<p>Bude stanoveno, že není vyloučeno, aby byl opatrovník i sociálním pracovníkem.</p>
<p>MPSV</p>	<p><u>K písm. C) - Návrh věcného řešení,</u></p> <p><u>K bodu 2 - Opatrovník</u></p> <p><u>Navrhujeme převedení opatrovnickví pod obce III. typu (ORP), které budou zaručovat výkon s profesionálním zajištěním této funkce. V tomto případě je možné srovnání s poskytováním činností sociální práce v přenesené působnosti, kdy některé pověřené obce – obecní úřady II. typu tuto funkci nevykonávají a musí je zastupovat ORP; MPSV nemá dostatek zákonných prostředků k tomu, aby pověřené obce plnily zákonné</u></p>	<p>Vypořádáno.</p>

³ Sociální pracovník je sice též úředník podle zákona č. 312/2002 Sb., avšak má relativně přísně nastavené podmínky pro výkon povolání dle § 110 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění

	<p>podmínky a přenesenou působnost vykonávaly. Pokud nedokáží pověřené obecní úřady zajistit sociální práci, pak <u>má MPSV důvodné pochybnosti o správném zajištění funkce veřejného opatrovníka obcemi II. a I. typu a to i v případě, že bude těmto obcím cíleně přidělen státní příspěvek na výkon přenesené působnosti.</u> Obce I. typu nemají žádné zkušenosti s výkonem v přenesené působnosti a se státním příspěvkem.</p> <p><u>Z toho vyplývá nutnost zajistit a provázat financování výkonu přenesené působnosti obcí III. typu.</u></p> <p>Navrhujeme:</p> <ul style="list-style-type: none">• S datem nabytí účinnosti zákona stanovit automatický přechod výkonu na obce III. typu• Doporučit obcím I. a II. typu podat návrh na změnu opatrovníka• Soud sám zahájí řízení o změně opatrovníka <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
--	---	--

<p>MPSV</p>	<p><u>K bodu 2 - Vzdělání veřejných opatrovníků</u></p> <p>Nesouhlasíme s navrhovaným požadavkem na vzdělání veřejných opatrovníků⁴. Funkce veřejného opatrovníka je z našeho pohledu náročnější než práce odborných sociálních pracovníků, a proto by ji měl zajišťovat odborný tým pracovníků s dosaženým vysokoškolským vzděláním tj. minimálně bakalářským studiem např. v oblasti práva a sociální práce (lze porovnat s § 110 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, kde je podmínka odbornosti sociálních pracovníků uvedena).</p> <p>Tomu by pak odpovídalo i navržené finanční ohodnocení. V opačném případě, tj. veřejný opatrovník se středním vzděláním, je navržené finanční ohodnocení nepřiměřeně vysoké vzhledem k finančnímu ohodnocení sociálních pracovníků a jejich vzdělání.</p> <p>V případě, že bude zachován současný požadavek na vzdělání veřejného opatrovníka, navrhuje</p>	<p>Neakceptováno. Rozpor.</p> <p>Požadavek vysokoškolského vzdělání pro osoby fakticky vykonávající funkci veřejného opatrovníka považujeme za nepřiměřený.</p> <p>Věcný záměr neobsahuje žádný návrh na finančního ohodnocení těchto osob, uvádí pouze odhad nákladů spojených s předpokládanou právní úpravou veřejného opatrovnictví.</p>

⁴ Maturitu může mít např. i zedník, ale s ohledem na absolvované předměty během studia nelze pokládat jeho vzdělání pro takovou činnost za vhodné

	<p>zařazení do 9. platové třídy podle nařízení vlády 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
<p>MPSV</p>	<p><u>K bezdlužnosti</u></p> <p>Na straně 13 návrhu se uvádí, že opatrovníkem pro správu jmění lze jmenovat pouze osobu bezdlužnou, za kterou se nepovažuje ta osoba, jejíž úpadek byl řešen likvidační formou insolvenčního řízení. Z návrhu není zcela zřejmé, co se touto formou míní, zvláště pokud je odděleně zmíněna situace prohlášení konkursu či zrušení konkursu. Máme za to, že i v případě řešení úpadku oddlužením lze pochybovat o schopnostech osoby spravovat majetek. Z tohoto důvodu navrhuje rozšíření výkladu bezdlužnosti tak, aby nemohla být opatrovníkem pro správu jmění jmenována osoba, u které byl soudním rozhodnutím zjištěn úpadek. Tímto způsobem dojde k zajištění ochrany vlastnických práv osob, kterým je jmenován opatrovník pro správu jmění.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>Akceptováno</p> <p>NOZ umožňuje jmenovat osobě zvláštního opatrovníka pro správu jmění (ust. § 464 NOZ) a je žádoucí, aby na tohoto opatrovníka (ať již soukromého nebo veřejného) byly kladeny další nároky. Navrhuje se proto navázat podmínku bezdlužnosti správce jmění na situaci, kdy byl řešen úpadek jeho osoby formou insolvenčního řízení. Pokud se správce jmění totiž dostane do takovéto situace ohledně svého vlastního majetku, nelze jej považovat za způsobilého spravovat majetek jiného. Obdobně jako překážka k provozování živnosti by omezení k správě jmění trvalo po dobu 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, jímž bylo skončeno insolvenční řízení, v němž bylo rozhodnuto o úpadku opatrovníka, a omezení by se rovněž vztahovalo</p>

		na osobu, u níž trvá překážka výkonu funkce člena statutárního orgánu podle zákona o obchodních korporacích.
MPSV	<p><u>K bodu 3 – Výkon opatrovnictví</u></p> <p>Pod písmenem b) se uvádí možnost opatrovníka zmocnit k některým jednodušším právním jednáním jinou osobu. Jako příklad je uveden poskytovatel zdravotních služeb. Navrhujeme, aby bylo možné takto zmocnit i poskytovatele sociálních služeb (jsme si vědomi, že se v návrhu jedná pouze o demonstrativní výčet). Pokud by v zákoně byl uveden taxativní výčet osob, které je možné takto zmocnit, navrhujeme, aby zde byl uveden i poskytovatel sociálních služeb.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	Akceptováno
MPSV	<p><u>K bodu 4 - Práva a povinnosti</u></p> <p><i>K textu „Dosud není nikde definováno, co se obsahem opatrovnictví rozumí, chybí vzdělávací programy i jednotné metodické pokyn a v mnoha případech tak opatrovníci <u>suplují práci sociálních pracovníků. Opatrovník tak dnes kromě</u></i></p>	<p>Akceptováno.</p> <p>Nahrazeno cit.: „... opatrovníci poskytují sociální služby“</p>

	<p><u>činností, ke kterým je oprávněn a povinen, zajišťuje pro opatrovance i nákupy, doprovází její k lékaři, dohlíží, zda opatrovanec bere léky apod., což jsou úkony, které spadají pod výkon sociálních služeb.</u>“ uvádíme následující.</p> <p>Kromě toho, že sociální práce je zde zaměřována za sociální služby, je sociální pracovník chápán jako osoba, která zajišťuje nákupy, doprovod k lékaři atd. Žádáme, aby pojmy „sociální pracovník“ a „sociální služby“ byly důsledně rozlišovány (pojmy jsou definovány v § 3 a § 109 a 110 zákona o sociálních službách) a zdůrazňujeme, že zajišťování nákupů v žádném případě sociálnímu pracovníkovi nepřísluší.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
<p>MPSV</p>	<p><u>K části C</u></p> <p><u>K bodu 6 - Kontrola a odpovědnost opatrovníka</u></p> <p>Ve 4. neoznačeném odstavci se uvádí, že <i>kontrolu výkonu veřejného opatrovnictví v případě hlavního města Prahy bude mít v novém zákoně o veřejném opatrovnictví „na starosti“ Ministerstvo spravedlnosti, stejně jako kontrolu výkonu</i></p>	<p>Akceptováno</p> <p>Bylo vypuštěno.</p>

	<p><i>přenesené působnosti u krajů, resp. krajských úřadů.</i></p> <p>K tomu je třeba uvést, že za předpokladu takové právní úpravy by v případě krajů byla vůči obcím jako veřejným opatrovníkům uskutečňována dvojitá kontrola, a to jak ze strany krajských úřadů, které s účinností od 1. 1. 2014 provádí kontrolu výkonu veřejného opatrovnictví v rámci kontroly výkonu přenesené působnosti, tak i současně Ministerstvem spravedlnosti.</p> <p>Obdobná situace by nastala rovněž v hlavním městě Praze v případech, kdy veřejným opatrovníkem je, resp. bude, soudem jmenována městská část hlavního města Prahy.</p> <p>Jsme toho názoru, že souběh těchto kontrolních působností vůči jednomu kontrolovanému subjektu (obci, městské části) nemá věcné opodstatnění a doporučujeme tuto skutečnost v návrhu věcného záměru znovu vyhodnotit a řešit.</p> <p><u>D) Promítnutí navrhovaného věcného záměru do</u></p>	
--	---	--

	<p><u>právního řádu ČR</u></p> <p><u>K novelizaci zákona o sociálních službách</u></p> <p>Návrh předpokládá mj. novelizaci zákona o sociálních službách, neuvádí však konkrétně, v jaké oblasti by měl být novelizován.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>Bylo doplněno.</p>
	<p>Upozorňujeme, že jak <u>v části A) – Přehled právních předpisů vztahujících se k věcnému závěru, tak v části D) Promítnutí navrhovaného věcného záměru do právního řádu České republiky</u>, jsou nesprávně uvedeny novely zákona o sociálních službách. Správně má text znít:</p> <p>„Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 108/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011</p>	<p>Akceptováno</p>

	<p>Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 331/2012 Sb., zákona č. 384/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 45/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 313/2013 Sb. a zákona č. 101/2014 Sb.“</p> <p>Současně upozorňujeme, že probíhá meziresortní připomínkové řízení k novele zákona o sociálních službách. Novela se týká převádění působnosti k provádění inspekce poskytování sociálních služeb, upřesnění poskytování dotací a upřesňuje ustanovení o správních deliktech.</p>	
<p>MPSV</p>	<p><u>K důvodové zprávě</u></p> <p>Na str. 18 návrhu věcného záměru zákona se bez dalšího zdůvodnění pouze konstatuje, že <i>návrh je slučitelný s mezinárodními závazky České republiky i s jejími závazky plynoucími z jejího členství v Evropské unii.</i></p> <p>Tento způsob hodnocení souladu návrhu věcného záměru s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká</p>	<p>Akceptováno</p>

	<p>republika vázána, a se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z jejího členství neodpovídá požadavkům a kritériím stanoveným v čl. 4 odst. 4 a 5 Legislativních pravidel vlády a je třeba je v tomto směru doplnit.</p> <p>Kontaktní osobou pro vypořádání připomínek je Mgr. Kateřina Kašpaříková z oddělení obecné legislativy legislativního odboru MPSV, tel. 221923142, katerina.kasparikova@mpsv.cz.</p>	
Středočeský kraj	<p>Zásadní připomínky:</p> <p>C) Návrh věcného řešení – úvod</p> <ul style="list-style-type: none"> • V původním návrhu věcného záměru zákona bylo převedení opatrovnictví pod obce 3. typu, které měly zaručovat výkon s profesionálním zajištěním této funkce. Nadále požadujeme, aby byl výkon veřejného opatrovnictví svěřen obecním úřadům obcí s rozšířenou působností. 	<p>Neakceptováno</p> <p>Připomínkové místo změnilo povahu připomínky na doporučující.</p>
Středočeský kraj	<ul style="list-style-type: none"> • Návrh uvažuje o novelizaci zákona č. 	Akceptováno

	<p>133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů, v tom směru, že v informačním systému bude uvedeno rozhodnutí o jmenování opatrovníka určité osobě. Doporučujeme rovněž z důvodu větší ochrany opatrovance uvedení záznamu o omezení svéprávnosti v občanském průkazu. Tímto opatřením se odstraní zejména problémy s uzavíráním nevýhodných smluv (podomní a pouliční nabídky), které jsou spojeny s finančním plněním.</p>	<p>Nesouhlas MV:</p> <p>Ministerstvo vnitra stále trvá na tom, že údaj o omezení svéprávnosti nebude uveden na občanském průkazu. O jeho znovuzavedení se rovněž neuvažuje.</p> <p>Údaj o omezení svéprávnosti lze zjistit nahlédnutím do evidence obyvatel (vizte § 3 odst. 3 písm. i) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel).</p> <p>Přístup k údajům zapsaným v evidenci obyvatel je možný na základě žádosti, popř. pokud zvláštní právní předpis stanoví, že určitý subjekt může získat údaje z tohoto informačního systému (srov. § 8 zákona o evidenci obyvatel).</p> <p>Co se týče přístupu územních samosprávných celků (veřejných opatrovníků) do evidence obyvatel, mohou obce a kraje do evidence obyvatel nahlížet podle § 149a odst. 2 písm. i) a § 149b odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (veřejné opatrovnictví je výkonem přenesené působnosti podle zákona o obcích, a proto mohou orgány obce a krajský úřad využívat z informačního systému evidence obyvatel údaj o</p>
--	--	---

		omezení svéprávnosti). Skutečnost, že obce a kraje jsou uživateli údajů vedených v evidenci obyvatel, vyplývá také přímo ze zákona o evidenci obyvatel (srov. § 3a, § 4 a § 5 zákona o evidenci obyvatel). Výše uvedené se vztahuje jen na územní samosprávné celky, nikoli na právnické osoby zřízené obcí nebo krajem k plnění úkolů v oblasti veřejného opatrovnictví.
Středočeský kraj	<ul style="list-style-type: none"> • K uvažované změně zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, poznamenáváme, že v případech souhlasu se zdravotnickým zákrokem v praxi dochází k střetům doporučení zdravotnického zařízení a přání opatrovance (respektovat přirozenou důstojnost a osobní nezávislost). Je nutné zajistit větší ochranu veřejného opatrovníka při tomto úkonu i s ohledem na skutečnost, že opatrovník nemá zdravotnické vzdělání. 	Bereme na vědomí
Středočeský kraj	<ul style="list-style-type: none"> • Úředník obce vykonávající opatrovnictví má mít dle návrhu takové osobní vlastnosti, které dávají předpoklad pro to, že může opatrovnictví řádně vykonávat. 	Vysvětleno. Osobní vlastnosti budou posuzovány dle konkrétního případu. Konkrétnější charakteristika

	<p>Toto ustanovení je příliš obecné a není zřejmé, jak bude obec tuto podmínku posuzovat?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bude se u obce v souvislosti se jmenováním zvláštního opatrovníka pro správu jmění rovněž posuzovat míra zadluženosti? 	<p>může být provedena v důvodové zprávě, do textu zákona dle našeho názoru nepatří.</p>
Středočeský kraj	<ul style="list-style-type: none"> • Bude-li dána opatrovníkovi možnost zmocnit k některým jednodušším právním jednáním jinou osobu, zůstane odpovědnost za řádné hájení práv opatrovance nadále na opatrovníkovi. Zde může dojít ke střetům zmocnitele a opatrovníka, který přebírá odpovědnost za hájení práv. V zákonu je proto třeba řešit vznik situace, kdy zmocněnec bude jednat v rozporu se zmocněním a zájmem opatrovance. 	<p>Vysvětleno. Připomínka nám není zcela zřejmá. Zmocnitelem bude opatrovník.</p> <p>Je-li myšleno, že může dojít ke střetu mezi zmocněncem a opatrovníkem, pak je nutno konstatovat, že nejen odpovědnost, ale i rozhodnutí o tom, koho a jak zmocní, bude na opatrovníkovi. Soud pouze schválí skutečnost, že je jiná osoba zmocňována. Dojde-li přesto ke konfliktu mezi opatrovníkem a zmocněncem, který nepůjde vyřešit zproštěním zmocnění, pak samozřejmě zůstane možnost obrátit se na soud</p>
Středočeský kraj	<ul style="list-style-type: none"> • V případě možnosti využití služeb kvalifikované osoby s odbornými znalostmi, kterou si může opatrovník 	<p>Vysvětleno.</p>

	<p>najmout (advokát, finanční poradce, realitní makléř, apod.) a jejíž úhradu má opatrovník provést z finančních prostředků opatrovance, je potřeba přesně vymezit, co je ještě výkonem opatrovnictví a co již službou kvalifikované osoby.</p> <ul style="list-style-type: none"> • V případě majetných opatrovanců může dojít ke zneužití takové možnosti a předávání povinností opatrovníka komerčním subjektům. • 	
<p>Středočeský kraj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maximální počet opatrovanců zastupovaných opatrovníkem nemá být dle návrhu výslovně uveden. Stanovení obecného pravidla je pro tyto účely nedostatečné. Může dojít k nerovnoměrnému počtu pracovníků obcí, které nebudou odpovídat potřebám v daném území (míra podpory u opatrovanců kolísá a reálné schopnosti a možnosti opatrovníka jsou abstraktním pojmem). 	<p>Vysvětleno.</p> <p>Jsme si vědomi problémů, na které Středočeský kraj upozorňuje, ale v tuto chvíli není bohužel reálné vyřešit situaci jiným způsobem. Mnoho obcí nemá dostatečné personální zabezpečení a stanovení max. počtu opatrovanců na opatrovníka není rovněž z uvedených důvodů efektivní.</p>

<p>Středočeský kraj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Předmětem výkonu opatrovnictví není poskytování sociálních služeb. Zde se vyskytují problémy s nedostatkem finančních prostředků opatrovanců, a tudíž si nemohou zajistit sociální služby poskytované za úhradu. • Pokud jde o negativní výčet činností, které nejsou předmětem výkonu opatrovnictví, upozorňujeme na tyto skutečnosti: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Opatrovník představuje často jedinou osobu, která může zabránit zneužívání opatrovance jeho rodinou či okolím, případně i zaměstnavatelem opatrovance a nebude-li moci v těchto případech situaci ovlivnit, hrozí opatrovanci újma. ✓ V praxi se často setkáváme s případy v určitých oblastech neřešitelnými (bydlení a další každodenní úkony opatrovance) např. nahromadění odpadků opatrovancem v bytě a následné stížnosti okolních nájemníků. Bude toto sloužit jako ochrana opatrovníka nebo jako další překážka výkonu jeho funkce? ✓ Jak bude opatrovník postupovat, bude-li opatrovanec neohleduplný a s ohledem na destabilizaci svého zdravotního stavu 	<p>Bereme na vědomí. Vysvětleno.</p> <p>Uvedená situace bude řešena stejně jako v případě jiných nemajetných osob. Opatrovnický zákon však nemůže řešit otázku financování sociálních služeb.</p> <p>Opatrovnický zákon bude definovat podmínky výkonu opatrovnictví, čímž by mělo dojít k jasnému vymezení rolí opatrovníka a poskytovatele soc. služeb.</p> <p>Do rozhodovací pravomoci soudů však nejsme oprávněni zasahovat.</p>
--------------------------------	---	---

	<p>bude obtěžovat okolí? A je mnoho dalších případů v praxi, při kterých je třeba moci opatrovance nějakým způsobem ovlivnit.</p> <p>✓ Bude pro soudy stanoveno, jak rozhodovat v případě stanovování částek, se kterými může opatrovanec nakládat? Má-li klient např. umožněno nakládání s celým příjmem a na opatrovníka je přenesena povinnost pečovat o jeho nemovitost, pak opatrovník nemá šanci správu naplnit, protože nebude mít na správu nemovitosti finanční prostředky, apod.</p>	
Středočeský kraj	<p>6. Kontrola a odpovědnost opatrovníka</p> <p>Je nezbytně nutné stanovit v této oblasti celostátně přesná pravidla, která musí být dodržována, a to již v tomto zákoně, aby nedocházelo k problémům. (např. kontrolní mechanismy a specifikace pravomocí krajských úřadů).</p>	Bereme na vědomí.
Středočeský kraj	<p>Obecně k návrhu</p> <p>V této fázi legislativního procesu jde prozatím pouze o věcný záměr, což neumožňuje se konkrétně vyjádřit, není např. známo, jak bude</p>	Bereme na vědomí.

	<p>upraven rozsah práv a povinností opatrovníka a pravomoci dotčených subjektů.</p> <p>Důležitý je též vznik pojištění odpovědnosti v této oblasti, neboť na všechny případy pochybení se dosavadní pojištění nevztahuje.</p>	<p>Na základě předchozího připomínkového řízení byla možnost povinného pojištění z návrhu vypuštěna.</p>
<p>MZD</p>	<p>Zásadní připomínka:</p> <p><u>K části C Návrh věcného řešení</u></p> <p>Na str. 11 je uvedeno: „Opatrovnický zákon by dále měl novelizovat zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, v platném znění, za účelem nastavení vyšší ochrany opatrovancových práv před možným zásahem opatrovníka. Opatrovník, který rozhoduje o zdravotních úkonech opatrovance, má oprávnění nahlížet do celé zdravotnické dokumentace opatrovance (ust. § 65 odst. 1 zákona). Je proto namístě zakotvit pravidlo, které by umožňovalo opatrovníkovi nahlédnout pouze do té části dokumentace, která se týká aktuálního zákroku.“.</p> <p>Uvedené tvrzení považujeme za nedostatečné.</p>	<p>Akceptováno</p> <p>Bylo vypuštěno</p>

	<p>Není zřejmé, v čem je spatřována potřeba „rozšířit“ ochranu opatrovance před opatrovníkem a jaké důvody vedou k návrhu naznačené změny dosavadní právní úpravy. Zejména je nedostatečně vyjádřeno, v čem spočívá nepřijatelnost dosavadní právní úpravy a k nápravě jakých nedostatků (problémů) dojde její změnou. Je třeba ve věcném záměru zákona konkretizovat, proč se považuje za nutné „zakotvit pravidlo, které by umožňovalo opatrovníkovi nahlédnout pouze do té části dokumentace, která se týká „aktuálního zákroku“, a co si předkladatel pod tímto pojmem představuje, a jaké přínosy od takové úpravy očekává, především ve vztahu ke skutečnosti, že jde o opatrovance – pacienta, který není svéprávný ve vztahu ke „zdravotním službám“.</p> <p>Odůvodnění</p> <p>Z návrhu věcného záměru zákona při takto nedostatečném vyjádření úmyslu novelizovat zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, vůbec není zřejmé, zda byla vzata</p>	
--	--	--

	<p>v úvahu skutečnost, že opatrovancovo „omezení samostatně právně jednat“ spočívá právě v omezení nebo vyloučení schopnosti posoudit svůj vlastní zdravotní stav a provádět potřebné právní úkony s tím spojené (např. souhlas či nesouhlas s poskytnutím zdravotní péče, popřípadě s jednotlivým zdravotním výkonem, hospitalizací, braní léků, atd.). Omezení práva opatrovníka při nahlížení do zdravotnické dokumentace v návrhu věcného záměru zákona naznačeným způsobem by mohlo ve svém důsledku znamenat i omezení či znemožnění plnění úkolů opatrovníka. Máme za to, že rozsah úkonů prováděných opatrovníkem (na to navazujících jeho práv a povinností) směřujících k nápomoci a ochraně opatrovance se odvíjí od omezení nebo neschopnosti, byť přechodné, opatrovance právně jednat.</p> <p>Při zamýšlené novele zákona č. 372/2011 Sb. je třeba mít na zřeteli, aby omezení práva opatrovníka nenarušilo výkon dalších jeho práv a povinností vůči „opatrovanému“ pacientovi při poskytování zdravotních služeb, které jsou stanoveny zákonem o zdravotních službách (viz zákona č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva).</p>	
--	---	--

	<p>Vedle výše uvedené zásadní připomínky MZ, s ohledem na nepřesně použitou terminologii (aktuální zákrok) a mlhavé naznačení úmyslu MS novelizovat ustanovení § 65 odst. 1 zákona o zdravotních službách, zdůrazňuje, že se nelze k takto podanému úmyslu, podrobněji vyjádřit, např. navrhnout znění dotčené části návrhu věcného záměru zákona.</p> <p>MZ si vedle výše uvedené zásadní připomínky, zejména s ohledem na „neurčitý“ obsah návrhu věcného záměru zákona, vyhrazuje právo vyjádřit se k návaznosti zdravotnických právních předpisů při předložení paragrafového znění návrhu zákona opatrovnictví. Zároveň předpokládá, že při přípravě novely zákona o zdravotních službách bude postupováno ve spolupráci s ním.</p>	
<p>MZD</p>	<p>Připomínka:</p> <p><i>K části B Zhodnocení stávající právní úpravy.</i></p> <p><u>Str. 6</u></p>	<p>Stát je ten, kdo tvoří zákony, na základě kterých pak rozhodují soudy. V uvedeném smyslu tedy stát=soud, který rozhodl o omezení.</p>

	<p>Není zřejmé, co je myšleno větou uvedenou ve čtvrtém odstavci: „Omezení či zbavení způsobilosti k právním úkonům je totiž vždy rozhodnutím státu, který vstupuje do autonomního prostoru jednotlivce, a je to tedy stát, který nese plnou odpovědnost za to, že se tímto zásahem nijak nezhorší postavení či kvalita právního jednání jednotlivce.“.</p> <p>Máme za to, že i za platnosti předcházejícího občanského zákoníku (zákon č. 40/1964 Sb.) o omezení nebo zbavení způsobilosti k právním úkonům konkrétní osoby rozhodoval vždy soud.</p>	
<p>NS</p>	<p>Obecně však považujeme za vhodné zvážit strukturu zákona, která tak, jak je návrh předložen, vzbuzuje za současného stavu uvedené koncepce pochybnosti zejména v řazení a posloupnosti bodů 4), 5), 6), neboť na práva a povinnosti opatrovníka [bod 4]), by měla navazovat odpovědnost opatrovníka [bod 6]) a nápomoc při rozhodování a zastoupení členem domácnosti [bod 5]), by měla být zařazena nejspíš za bod 3), kde je vymezen výkon opatrovnictví, neboť logicky z práv a povinností vyplývá odpovědnost, k níž by se měly vztahovat i event.</p>	<p>Neakceptováno</p>

	<p>sankce, jestliže stanovené povinnosti nesplní. Tato práva a povinnosti, jež jsou obecně určena pro opatrovníka, by se v jistém směru (který však z předloženého věcného záměru prozatím konkrétněji nevyplývá), měla vztahovat i pro nápomoc při rozhodování a zastoupení členem domácnosti [bod 5]), a proto by spíše měla navazovat na výkon opatrovnictví, který je zařazen v bodě 3).</p>	
	<p>K základním zásadám uplatňujeme tyto připomínky:</p> <p>V první zásadě o účelu opatrovnictví by mělo být vyjádřeno, že nejde o naplnění práv jakéhokoliv člověka při právním jednání, ale pouze člověka, o jehož opatrovnictví se jedná ve smyslu § 465 NOZ.</p> <p>Ve druhé zásadě navrhuje zvážit uvést též, že jednání musí být činěno v zájmu a ku prospěchu opatrovance, a to vždy jen v rozsahu nebo v souladu s tím, jak rozhodl o opatrovnictví soud.</p> <p>Ve čtvrté zásadě by vedle jednání čestného, svědomitého a s péčí řádného hospodáře mělo být též zdůrazněno jednání činěné v souladu s dobrými mravy (viz § 19 odst. 2 NOZ).</p>	<p>Akceptováno</p> <p>S ohledem na neexistující jednotnou metodiku se do budoucna předpokládá vytvoření</p>

	<p>Jestliže je uvedeno, že se předpokládá vytvoření sjednocovacího materiálu tzv. jednotné metodiky, mělo by být alespoň v bodech uvedeno, v čem konkrétně bude tato metodika spočívat.</p>	<p>sjednocujícího materiálu, který bude opatrovníkům jakýmsi vodítkem při výkonu jejich funkce a v návaznosti na opatrovnícký zákon a nový občanský zákoník upraví postupy a procesy při výkonu opatrovnictví.</p>
<p>NS</p>	<p><u>K bodu 2. Opatrovník:</u></p> <p>K tomuto bodu připomínáme, že je zásadně nutné jednak vymezit, kdo je opatrovníkem v obecném pojmu, neboť vymezení tohoto pojmu neobsahuje ani NOZ, není však zřejmé, která ustanovení nově připravovaného zákona o veřejném opatrovnictví upravující práva a povinnosti veřejného opatrovníka se budou vztahovat i na opatrovníky soukromé, podpůrce a zástupce z řad členů domácnosti. Toto by měl věcný záměr obsahovat, neboť jinak není zřejmý rozsah jednotlivých práv a povinností těchto uvedených osob.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>Není zcela zřejmé, kam připomínka směřuje.</p> <p>V bodě 1 Části C) je uvedeno:</p> <p><i>Opatrovník může být dle nového občanského zákoníku jmenován fyzické osobě v případě, je-li to potřebné k ochraně jejích zájmů, nebo vyžaduje-li to veřejný zájem, tj. zejména je jmenován opatrovník:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - člověku, jehož svéprávnost soud omezil; - člověku, o kterém není známo, kde pobývá; - neznámému člověku zúčastněnému při určitém právním jednání; - člověku, jehož zdravotní stav mu působí potíže při správě jmění nebo hájení práv;

		<p>- <i>dojde-li ke střetu zájmu zákonného zástupce nebo opatrovníka se zájmem zastoupeného či ke střetnutí zájmů těch, kteří jsou zastoupeni týž zákonným zástupcem nebo opatrovníkem, anebo hrozí-li tento střet – tzv. kolizní opatrovník.</i></p> <p><i>Opatrovník může být jmenován i v dalších případech stanovených NOZ (popírání otcovství, osvojení, správa jmění dítěte apod.), popř. může být ustanoven procesní opatrovník dle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění.</i></p> <p>Účelem opatrovníckého zákona bude stanovit podmínky, za nichž je vykonáváno veřejné opatrovnictví zletilé osoby, která je omezena na svéprávnosti nebo osoby, které zdravotní stav působí obtíže při správě jmění nebo hájení práv. Některá ustanovení, zejm. ta upravující základní zásady výkonu opatrovnictví, se budou vztahovat i na soukromé opatrovníky těchto osob. Na ostatní formy opatrovnictví se budou nadále uplatňovat obecná pravidla platná pro zastupování/opatrovnictví dle civilního práva.</p>
--	--	--

NS	<p><u>K bodu 4. Práva a povinnosti:</u></p> <p>K tomu bodu připomínáme, že byť vymezuje podrobněji co není opatrovník oprávněn činit, ale konkrétněji neuvádí povahu, obsah a rozsah výkonu opatrovnictví, ač právě tento bod lze považovat za těžiště a podstatu celého zákona, neboť neshledáváme postačujícím jen odkaz, že „práva a povinnosti opatrovníka budou v opatrovnickém zákoně dále definována...“, když takový, byť jen velmi obecný výčet práv a povinností není uveden, ač je nezbytný. Bylo by proto potřeba tato práva a povinnosti alespoň rámcově vymezit, neboť ustanovení § 457 NOZ, na které je zde navazováno, sice stanoví pravidla pro výkon opatrovnictví, ale jen velmi obecně tak, že „zákonné zastoupení i opatrovnictví sleduje ochranu zájmů zastoupeného a naplňování jeho práv“. Tím spíše bude nutné se zaměřit na vymezení a konkretizaci těchto práv, aby se k nim bylo možné podrobněji vyjádřit, což dosavadní předloha věcného záměru neumožňuje.</p>	<p>Akceptováno</p> <p>Kapitola byla upravena a doplněna.</p>

	Tato připomínka je zásadní .	
NS	<p><u>K bodu 5. Nápomoc při rozhodování:</u></p> <p>I ve vztahu k tomu bodu se naše připomínky týkají zásadně povrchního načrtnutí daného problému, aniž by bylo zřejmé, o jakém konkrétním řešení se uvažuje, a to alespoň rámcově, event. chybí odkaz na jiná ustanovení, podle nichž by se v případech nápomoci mělo postupovat, či za jakých dílčích podmínek či pravidel. Za nedostatečné lze považovat i to, že věcný záměr jen zmiňuje, že budou stanovena pravidla o všeobecném respektování podpůrce při poskytování nápomoci, aniž by rozvedl alespoň v rámci demonstrativního výčtu, o jaká pravidla se jedná. Odkaz v závorce považujeme za nedostačující.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>Neakceptováno.</p> <p>Vymezení principů této úpravy v rámci věcného záměru považujeme za dostatečné. Navíc není zřejmé, jak má být pravidlo „Každý bude povinen respektovat, že má osoba podpůrce, a umožnit mu účast na jednáních a konzultaci s podporovaným.“ více specifikováno.</p> <p>Bylo doplněno, že je potřeba nastavit i kontrolní mechanismy, byť NOZ nevyklučuje smluvní dohodu mezi stranami.</p>
NS	<u>K bodu 6. Kontrola a odpovědnost opatrovníka:</u>	Považujeme za nezbytné ve věcném záměru upozornit na skutečnost, že analýza kontrolních mechanismů a diskuze nad nimi proběhne a může

	<p>Jestliže je v bodě 6. ve vztahu ke kontrole opatrovnické činnosti v rámci předkládaného věcného záměru vyjádřeno, že teprve po zhodnocení fungování nové úpravy, bude otázkou další diskuze, zda v opatrovnickém zákoně nastavit jiné parametry kontroly, nepovažujeme tuto cestu za vhodnou a správnou. Věcný záměr totiž v této kapitole vlastně nepřináší žádné zásadní řešení uvedené kontroly a odpovědnosti opatrovníka, protože zatím jen odkazuje na již jinde zakotvenou úpravu, a to buď na výkon dohledu soudu v tzv. opatrovnickém řízení, anebo na ustanovení o opatrovnické radě § 472 až 484 NOZ, když nad tuto úpravu jen uvádí, že ke kontrolním mechanismům se dále řadí nově zmíněná práva opatrovance podávat soudu návrhy ve věcech nabytí svéprávnosti, podněty o tom, že opatrovník řádně nevykonává svou funkci a podněty k vydání předběžného opatření.</p> <p>Navrhujeme proto, aby nejprve proběhla diskuse s předložením této problematiky jednotlivým připomínkovým místům, a teprve na jejím základě zvažovat, jak tento bod konkrétně se zřetelem na výsledek, jenž z připomínek vyplyne a na již jinde</p>	<p>v paragrafovém znění zákona přinést nové návrhy.</p>
--	---	---

	<p>stanovenou kontrolu ji v opatrovnickém zákoně přesně vymežit.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
SMOCR	<p>Souhlasíme s tím, aby agenda veřejného opatrovnictví zůstala zachována na všech obcích.</p> <p>Zároveň však požadujeme doplnění explicitního ustanovení, které by zakotvilo pro obce 1. a 2. typu možnost uzavřít veřejnoprávní smlouvu s obcí 3. typu. Obec 3. typu by byla povinna tuto veřejnoprávní smlouvu s obcí uzavřít.</p>	Akceptováno
SMOCR	<p>Kvalifikační předpoklady pro výkon veřejného opatrovníka jsou poměrně rozsáhlé. Navrhujeme, že vzhledem k náročnosti výkonu veřejného opatrovnictví by zákon o veřejném opatrovnictví měl kromě povinností opatrovníka stanovit rovněž hranice plnění jeho povinností, tedy co již výkonem veřejného opatrovnictví není a kde jsou hranice jeho odpovědnosti za výkon opatrovníka.</p> <p>Připomínka dodatečně upravena do této</p>	<p>Neakceptováno. Rozpor</p> <p>Pokud jde o hranice odpovědnosti opatrovníka, považujeme obsah věcného záměru – ve spojení se stávající právní úpravou, zejména novým občanským zákoníkem – v daném směru za dostatečný, neboť již ze samotného vymezení povinností lze logicky dovodit i jejich rozsah, přičemž z podstaty opatrovnického vztahu vyplývá, že zvýšenou ochranu je třeba poskytovat</p>

	<p>podoby:</p> <p>Návrh na jednu stranu akcentuje kvalifikační předpoklady pro výkon veřejného opatrovníka, na druhou stranu ovšem nevymezuje jasnou hranici odpovědnosti za tuto činnost.</p> <p>Předkladatel návrhu jasně deklaruje oddělenost opatrovnické činnosti od poskytování sociálních služeb, v praxi je hranice mezi těmito činnostmi nejasná. To je dáno i velmi obecnou právní úpravou, ať už se jedná o občanský zákoník (např. ustanovení § 466 odst. 1) nebo o zákon o sociálních službách. Problém často způsobují i nejednoznačná rozhodnutí soudu s nejasným vymezením rozsahu omezení opatrovance.</p> <p>Opatrovník se tak může dostat do situace, kdy nebude zcela zřejmé, zda a případně do jaké míry odpovídá (ať už hmotně-právně či deliktně) za konkrétní situaci opatrovance. Jde např. o situace, kdy se opatrovanec ocitne v situaci ohrožující jeho zdraví či život – opatrovanec např. deklaruje snahu spáchat sebevraždu, nebo v jeho okolí není dostupná sociální služba a její absence výrazně zhoršuje kvalitu života opatrovance.</p> <p><u>Navrhujeme:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Včlenit do zákona hranice výkonu opatrovnictví a jasně je zde popsat.	<p>opatrovanci, nikoli opatrovníkovi. Pro úhradu nákladů právního zastoupení opatrovníkovi ze strany státu neshledáváme dostatečné důvody, neboť veřejným opatrovníkům má být podle věcného záměru poskytována dotace na výkon této funkce obecně.</p> <p>Pro úplnost uvádíme, že obdobná připomínka byla uplatněna v připomínkovém řízení v listopadu 2013 a Svaz od ní upustil (po jednání, kde byla tato otázka diskutována a vysvětlena).</p>
--	---	---

	<p>2. Zajistit dostatečný popis povinností opatrovníka již v průběhu řízení o omezení svéprávnosti, tedy kvalitní a především konkrétní rozsudky o omezení svéprávnosti. Vzhledem k tomu, že současná rozhodovací praxe soudů není v tomto uspokojivá, je potřeba zajistit dostatečné hájení zájmů obce coby opatrovníka v opatrovnickém řízení, proto Svaz požaduje, aby stát hradil opatrovníkovi náklady právního zastoupení a to mimo jiné i z toho důvodu, že obec se účastníkem tohoto řízení stává nedobrovolně.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
<p>UV – KML</p>	<p>Požadují proto návrh věcného záměru stáhnout z projednávání a zásadně přepracovat a doplnit. Jednotlivé konkrétní návrhy specifikují v příloze formou revizí samotného textu. Požadují rovněž do procesu začlenit jak odborníky ze statní správy (především Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo vnitra), tak především odborníky na práva osob se zdravotním postižením z akademického a občanského sektoru a také samotné zástupce osob se zdravotním postižením. Za svůj úřad</p>	<p>Vysvětleno. S MPSV, MV i Platformou pomáhajících organizací bylo spolupracováno.</p> <p>Ministr pro lidská práva je spolugestorem paragrafového znění, čili spolupráce je vítaná a očekávaná.</p> <p>Není nám zřejmé, proč jsou uplatňovány další níže uvedené připomínky, resp. zda i v případě jejich akceptování má být návrh stáhnut z projednávání a jaký má být podle připomínkového místa postup v případě částečné akceptace uplatněných</p>

	jsem rovněž plně připraven podílet se na pracích na novém věcném záměru.	připomínek.
UV - KML	Požaduji proto, aby se zákon věnoval jak opatrovnictví veřejnému, tak soukromému s tím, že již ve věcném záměru budou konkrétně (alespoň příkladmo) uvedena působnost opatrovníka a jeho konkrétní práva a povinnosti vůči opatrovanci, tj. jak bude nový zákon rozvíjet a konkretizovat úpravu v NOZ. Stejně požaduji rozpracovat i instituty nápomoci při rozhodování a zastoupení členem domácnosti.	Částečně akceptováno. Rozpor. Považujeme rozsah a konkretizaci této úpravy ve věcném záměru za dostatečnou.
UV – KML	Požaduji proto do návrhu zahrnout povinnost opatrovníků pojistit se pro případ, že při výkonu své funkce způsobí opatrovanci nebo jiné osobě škodu.	Vysvětleno. Na základě připomínkového řízení z listopadu 2013 byl tento náš návrh stažen.
UV - KML	1. K části B) písm. a) Dle nadpisu má tato část pojednávat o <i>stávající právní úpravě a jejích nedostacích</i> . V textu je nicméně stejnou měrou popisována úprava jak bývalého občanského zákoníku platná do 31. prosince 2013, tak NOZ platného od 1. ledna 2014. Poměr mezi oběma částmi není přesně jasný (když navíc část o starém občanském zákoníku je uváděna v přítomném čase). Problémy jsou popisovány navíc pouze v popisu stavu do	Akceptováno. Nadpis byl upraven: „Obecně k právní úpravě a jejím nedostatkům“.

	<p>31.12.2013. Uvedeného rozporu by bylo možné dosáhnout sloučením písmen a) a b) a jejich přiměřenou úpravou.</p> <p>Požaduji proto obě části sloučit či jinak vyjasnit jejich poměr tak, aby bylo jasné, jaká je současná právní úprava a jaké jsou její problémy.</p>	
<p>UV - KML</p>	<p>1. K části B) písm. b)</p> <p>Upozorňuji na to, že nová právní úprava v NOZ je právě založena na principu subsidiarity, kdy je omezení svéprávnosti tím nejkrajnějším opatřením odůvodněným skutečnou nutností pro ochranu práv člověka, nikoliv jakoukoliv jeho diagnózou. Není tedy správné tvrzení, že omezení svéprávnosti je možné z důvodů duševní poruchy, která není pouze přechodná. Důvodem může být pouze komplexní zhodnocení situace daného člověka, tj. zda je skutečně schopen postarat se o vlastní záležitosti a hrozila-li by mu jinak závažná újma a nepostačí-li vzhledem k jeho zájmům mírnější a méně omezující opatření v souladu s principem subsidiarity.</p> <p>Požaduji proto návrh upravit ve smyslu připomínky</p>	<p>Částečně akceptováno (viz ust. § 57 NOZ):</p> <p>Jestliže nebude možné využít některého z uvedených podpůrných opatření, pak může soud, je-li to v zájmu člověka z důvodu duševní poruchy, jež není pouze přechodná, rozhodnout o omezení jeho svéprávnosti, není-li skutečně schopen postarat se o vlastní záležitosti a hrozila-li by mu jinak závažná újma.</p> <p>Poslední Vámi navrhovaná věta („...a nepostačí-li vzhledem k jeho zájmům mírnější a méně omezující opatření“) uvedená není, neboť totožný text je o dva řádky výš.</p>

<p>UV - KML</p>	<p>Požaduji proto návrh upravit ve smyslu připomínky</p> <p>1. K části C</p> <p>V úvodu k návrhu věcného řešení je předpokládána úprava rozsahu oprávnění opatrovníka nahlížet do zdravotnické dokumentace opatrovance, upraveného zákonem č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů. Jakkoliv i tento aspekt je důležitý při ochraně práv opatrovanců, za důležitější považuji to, že zákon o zdravotních službách nedůsledně řeší způsob a míru zapojení opatrovance, resp. osoby se zdravotním postižením do rozhodování o otázkách spojených s péčí o její zdraví. Za účelnější bych tedy pokládal celkové sladění úpravy souhlasu s léčbou v zákoně o zdravotních službách a vyjádření souhlasu opatrovníkem s podmínkami zásahu do tělesné integrity opatrovance podle NOZ, a to v souladu s mezinárodními úmluvami, především Úmluvou o právech osob se zdravotním postižením a Úmluvou o lidských právech a biomedicíně.</p>	<p>Akceptováno</p> <p>Situace jsme si vědomi a s připomínkovým místem souhlasíme.</p>

	<p>V části materiálu D) písm. c) se také uvádí, že jedním z novelizovaných předpisů v souvislosti s přijetím zákona o opatrovnictví bude rovněž zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Z materiálu však není jasné, jakým způsobem bude citovaný zákon upraven. I zde totiž vidím jeden významný problém a to uzavírání smlouvy o poskytování sociální služby obecním úřadem místo osoby, která k tomu lékařsky není shledána způsobilou. Jakkoliv může být tento postup motivován ochranou zájmů těchto osob, je tento institut v příkrém rozporu se současnou úpravou jejich rozhodování, neboť jednak nepředpokládá žádný formální postup dobrovolného či nuceného omezení rozhodovacího práva, jednak nijak nezohledňuje názory dané osoby ani jí nepomáhá je formulovat a projevit, čímž je právě v rozporu s Úmluvou o právech osob se zdravotním postižením. Nezpochybňuji nijak nutnost péče a pomoci těmto osobám, jen je nutné je do těchto procesů dostatečně zahrnout a uplatnit postupy na ochranu jejich práv.</p>	
--	---	--

	<p>Požadují proto do návrhu začlenit i tuto problematiku.</p>	
<p>UV - KML</p>	<p>1. K bodu 2. Opatrovník</p> <p>Požadují doplnit materiál o vysvětlení, co se rozumí pojmem „takové osobní vlastnosti, které dávají předpoklad pro to, že opatrovnictví může řádně vykonávat“, a kterému subjektu bude posouzení splnění této podmínky příslušet.</p>	<p>Vysvětleno.</p> <p>Osobní vlastnosti budou posuzovány dle konkrétního případu. Konkrétnější charakteristika může být provedena v důvodové zprávě, do textu zákona dle našeho názoru nepatří.</p>
<p>UV - KML</p>	<p>1. K bodu 3. Výkon opatrovnictví</p> <p>Některé návrhy na způsob výkonu opatrovnictví považují za velice problematické. Jde především o situaci, kdy opatrovanec nebude moci jednat ani v běžných záležitostech každodenního života z různých důvodů (zdravotní stav apod.). Zde by návrh měl vycházet z úpravy NOZ, tj. opatrovník bude moci jednat mimo své oprávnění a opatrovanec bude muset jeho jednání schválit, co nejdříve bude moci, jinak z něj bude zavázán opatrovník. Pokud by uvedený stav trval dlouhodobě, měl by opatrovník či jiná osoba podat návrh soudu na řešení situace např.</p>	<p>Částečně akceptováno</p> <p>Upraveno dle návrhu.</p>

	<p>rozšířením oprávnění opatrovníka. Lze si samozřejmě po odborné diskusi představit i jiné způsoby řešení, které budou respektovat přání opatrovance a chránit jeho práva.</p> <p>Další situace je, pokud sám opatrovník nemůže vykonávat své povinnosti. Opatrovník může podle NOZ pověřit výkonem svých oprávnění jinou osobu, a to na svou odpovědnost. Nepovažuji však rozhodně za možné, aby touto osobou byl poskytovatel zdravotních či sociálních služeb, které jsou opatrovanci poskytovány, když přitom z dobrých důvodů možných konfliktů zájmu sám NOZ zakazuje, aby tyto osoby byly ustanovovány opatrovníky. Pokud by je opatrovníci pak neformálně pověřovali výkonem svých pravomocí, jednalo by se o faktické obcházení tohoto zákazu a možného ohrožení práv opatrovanců. S touto úpravou tedy naprosto nesouhlasím a požaduji jí vypustit. Jiné osoby opatrovník pověřit může, ale i tyto osoby by měly splňovat základní podmínky dobrého vztahu k opatrovanci a neměly by být vůči němu v konfliktu zájmů. Při výběru těchto osob by měl opatrovník rovněž zohlednit přání a zájmy opatrovance. Rovněž by opatrovník měl mít možnost angažovat odborníky pro výkon určitých činností pro opatrovance, ale opět jen v jeho zájmu a s jeho souhlasem, a pokud nepůjde o</p>	
--	---	--

	<p>běžnou správu věcí opatrovníka, tak i se souhlasem soudu.</p> <p>Předložený věcný záměr opouští dříve rozporovaný koncept převodu výkonu opatrovnictví na obce III. stupně. Reálně však konečná formulace stanovení požadavků odborné způsobilosti může velmi ztížit možnost jeho zachování na řadě obcí I. stupně. Zvláště v malých obcích, kde veškerou agendu vykonává starosta který pro zvolení do funkce a její výkon takováto kritéria splňovat nemusí a není úředníkem ve smyslu zák. č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Právě v takových obcích se ovšem často nachází velká pobytová zařízení sociálních služeb, jejichž uživatelům jsou tyto obce často opatrovníky. Není zřejmé, jak bude výkon veřejného opatrovnictví v takovýchto případech zajištěn.</p> <p>Požaduji proto text upravit a doplnit ve smyslu připomínky.</p>	
UV - KML	1. K bodu 5 Podpůrná opatření při narušení schopnosti zletilého právně jednat	Částečně akceptováno

	<p>Považuji za nutné, aby zákon o opatrovnictví rovněž podrobněji upravil zásady, práva a povinnosti, které se uplatní při využití nových podpůrných opatření při narušení zletilého právně jednat dle NOZ (s výjimkou předběžného prohlášení), tj. institutů nápomoci při rozhodování a zastoupení členem domácnosti. Zejména je důležité, aby právní úprava obsahovala účinné záruky zamezující zneužití. Požadavek na takovou úpravu vyplývá zejména z čl. 12 odst. 4 Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením. Tato opatření mají právě nahrazovat omezení svéprávnosti a institutu opatrovnictví, a proto je nutné, aby i tato opatření byla v novém zákoně rozvedena a specifikována. Věcný záměr by tedy v tomto smyslu měl být upraven a doplněn na všech příslušných místech – zejména v bodě 5, který by měl být upraven na nový bod s názvem „Podpůrná opatření při narušení schopnosti zletilého právně jednat“. Zde by pak byla specifikována vzájemná práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahu. Rovněž si nejsem úplně jist, zda by evidence obyvatel, tj. nejobecnější registr informací o nás všech, měl nahrazovat speciální soudní registry pro otázky svéprávnosti, a to z důvodu možné stigmatizace těchto osob.</p>	
--	---	--

	<p>Požadují proto text upravit a doplnit ve smyslu připomínky.</p>	
<p>UV - KML</p>	<p>1. K bodu 6. Kontrola a odpovědnost opatrovníka</p> <p>Systém efektivní kontroly výkonu opatrovnictví a činnosti opatrovníků považuji za klíčový pro řádnou ochranu práv osob se zdravotním postižením. Do systému kontroly je třeba zařadit i nové alternativy k opatrovnictví – nápomoc při rozhodování a zástupce z členů domácnosti. Upravena by měla být i návazná opatření, ne jen kontrola sama. Přes stávající běžně dostupné nástroje nelze říci, že by měl opatrovanec, jako osoba ve fakticky slabší pozici, možnost vést proti opatrovníkovi řízení, ve kterém dosáhne odškodnění z jeho negativní činnosti. Nejsou zde takové nástroje, případně nejsou uzpůsobené tak, aby skutečně umožňovaly efektivní, rychlou a dostupnou obranu. Je třeba zavést odpovědnost opatrovníka v rámci správního práva, jednou z možností by mohlo být například zavedení odpovědnosti v rámci přestupků. V rámci diskuzí při přípravě předloženého materiálu byla možnost zavedení nových skutkových podstat přestupků a</p>	<p>Nesouhlasíme s některými tvrzeními (viz část B), bod b)</p> <p>Částečně akceptováno cit.:</p> <p>„Zákon by měl též zavést nové skutkové podstaty správních deliktů spáchaných při výkonu veřejného opatrovnictví (tj. obec by byla odpovědná za porušení povinností veřejného opatrovníka).“</p>

	<p>správních deliktů spáchaných při výkonu veřejného či soukromého opatrovnictví projednávána. Věcný návrh zákona však jakoukoliv zmínku o této možnosti postrádá.</p> <p>V rámci reformy opatrovnictví by bylo vhodné zavést úřad veřejného opatrovníka, který by mohl efektivně vykonávat kontrolu, řešení stížností, metodickou podporu, vzdělávací a informační funkci tak, jak je tomu i v dalších evropských i mimoevropských zemích. Tento úřad by měl být samostatný, měl by mít oddělené financování, podobně jako například stávající OSPOD. Pokud by nebylo možno hned realizovat variantu vytvoření zcela samostatného úřadu, lze ho alternativě vytvořit v rámci již stávajících struktur veřejné správy s jasně účelově vázanými finančními prostředky. Vzhledem k tomu, že by část funkcí, které nyní zastává soud, přešla na tento úřad, jednalo by se i o efektivnější vynaložení financí než doposud.</p> <p>Požadujeme tedy materiál doplnit o nový systém kontroly, zejména výčet nově navrhovaných skutkových podstat správních deliktů.</p>	<p>Je nutné nejdříve vyhodnotit, jak aktuálně funguje kontrola krajskými úřady a pak je možné navrhnout změny.</p>
--	--	--

<p>UV - KML</p>	<p>K části D)</p> <p>Požaduji do návrhu doplnit relevantní judikaturu Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva k tématu omezování svéprávnosti a práv osob se zdravotním postižením na samostatné jednání a zohlednění jejich právní osobnosti.</p>	<p>Akceptováno.</p>
<p>MF</p>	<p><u>K části E) a části G)</u></p> <p>Nesouhlasíme s požadavkem navýšit kapitolu Ministerstva spravedlnosti o 526 mil. Kč ročně. Požadujeme krytí výdajů spojených s přijetím navrhované právní úpravy v rámci schválených výdajových limitů na roky 2016 a 2017 (usnesení vlády č. 437/2014).</p> <p>Dále nesouhlasíme s navyšováním 3 funkčních míst a souvisejících mzdových nákladů ve výši 1 067 472 Kč kapitoly Ministerstva spravedlnosti, neboť kapitola vykazuje dlouhodobě neobsazená funkční místa. K tomu uvádíme, že v roce 2014 byl kapitole navýšen objem mzdových prostředků o 2 % (tj. cca o 123 mil. Kč). Pro rok 2015 se počítá s dalším navýšením o 3,5 % (tj. cca 253 mil. Kč) a pro roky 2016-2017 s navýšením o 1 %. Toto navýšení považujeme za dostatečné. Z těchto důvodů požadujeme, aby bylo uvedené navýšení kryto v rámci schválených objemů prostředků na</p>	<p>Neakceptováno. Rozpor.</p> <p>S připomínkou nesouhlasíme. Veřejné opatrovnictví dosud nebylo státem vůbec financováno, není tedy možné „hojit“ tuto skutečnost ze stávajících prostředků.</p> <p>Bez navýšení prostředků není možné opatrovnický zákon přijmout a uvést do praxe.</p>

	<p>platy a ostatní platby za provedenou práci a funkčních míst.</p> <p>Ve smyslu těchto dvou připomínek požadujeme upravit důvodovou zprávu.</p> <p>Tyto připomínky jsou zásadní.</p>	
MF	<p><u>K části G) – úvodní text a bod 8</u></p> <p>Požadujeme z úvodního textu této části („Spolugesce“) a z textu bodu 8 („Implementace“) vypustit Ministerstvo financí a případně doplnit ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	Akceptováno
MF	<p>Domníváme se, že předkladatel by mezi předpokládanými náklady, případně přínosy opatrovnického zákona měl doplnit i odhady pro činnosti vykonávané krajskými úřady v rámci výkonu kontroly veřejného opatrovnictví.</p>	<p>Bereme na vědomí</p> <p>Údaje dosud nejsou k dispozici, úprava je účinná od 1. ledna 2014 a není zřejmé, jakým způsobem se bude měnit.</p>
VOP	<p>1) K části C), Návrh věcného řešení</p> <p>V souvislosti s úpravou podpůrných opatření vůči</p>	Akceptováno

	<p>osobám s narušenou schopností právně jednat upozorňuji na souvislost s institutem <i>zvláštního příjemce důchodů a dávek</i> z oblasti práva sociálního zabezpečení podle zvláštních právních předpisů (zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi; zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře; zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení).</p> <p>Institut zvláštního příjemce důchodů se často využívá právě u osob, které již nejsou schopné samy právně jednat. Stanovený zvláštní příjemce dávek (nebo důchodu) za osobu následně fakticky právně jedná, rozhoduje o určení příjmu osoby. K ustanovení zvláštního příjemce dochází rozhodnutím obecního úřadu, který by měl i následně kontrolovat použití dávek.</p> <p>Doposud nejsou stanovena pravidla, podle jakých má obecní úřad vybírat zvláštního příjemce, ani nejsou zákonná pravidla, podle kterých by měl zvláštní příjemce postupovat při nakládání s příjmem osoby. V § 118 odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb. je pouze stanoveno, že zákonný zástupce, opatrovník a zvláštní příjemce jsou povinni dávku použít pouze ve prospěch</p>	<p>Nutné zjistit stanovisko MPSV.</p> <p>Stanovisko MPSV: Co se týká navrhované možnosti změny koncepce institutu zvláštního příjemce nepojistných sociálních dávek a jeho možného propojení se základními zásadami výkonu opatrovnictví a podpůrnými opatřeními podle občanského zákoníku sdělujeme následující:</p> <p>Institut zvláštního příjemce, který se využívá u nepojistných sociálních dávek, nastupuje v těch případech, kdy nemá oprávněná osoba ustanoveného opatrovníka a nelze tedy tohoto institutu využít přímo. Zvláštní příjemce je totiž příslušnou krajskou pobočkou Úřadu práce České republiky ustanovován osobám, které nejsou schopny s dávkou zákonem stanoveným způsobem nakládat, anebo ji z objektivních důvodů nemohou vůbec přijímat, či by se její výplatou přímo oprávněné osobě nedosáhlo účelu, pro který byla tato dávka přiznána (dikce se liší logicky podle jednotlivých dávkových systémů). Zvláštního příjemce je navíc v krajních případech možné ustanovit i tehdy, pokud je oprávněná osoba již zastoupena opatrovníkem, který se pak ze zákona stává přímo příjemcem</p>
--	---	--

	<p>oprávněného a osob, které je oprávněný povinen vyživovat. Dále je stanoveno, že zvláštní příjemce ustanovený oprávněnému, který nemůže výplatu přijímat, používá dávku podle pokynů oprávněného.</p> <p>Doporučuji v této souvislosti přehodnotit koncepci institutu zvláštního příjemce dávek a možné propojení s podpůrnými opatřeními podle občanského zákoníku. V případě určení zvláštního příjemce dávek se fakticky jedná o větší zásah do práv osoby než u nápomoci při rozhodování. Není důvod, proč na zvláštního příjemce nevztáhnout například základní zásady výkonu opatrovnictví. Je důležité více upravit podmínky výkonu zvláštního příjemce, stanovit mu práva a povinnosti, nastavit systém odpovědnosti těchto osob a potenciálně rozšířit možnost kontroly (povinnost úřadu, který příjemce ustanovil, neignorovat například informace o nečinnosti či zneužití postavení zvláštního příjemce či povinnost sociálních pracovníků se tématem zabývat).</p> <p>Proto navrhuji explicitně do návrhu uvést tyto předpisy jako vhodné k novelizaci v souvislosti s přijetím zákona o opatrovnictví.</p>	<p>dávky a tento opatrovník dávku nevyužívá ke stanoveným účelům. Těmto situacím by však měl navrhovaný zákon o veřejném opatrovnictví zabránit.</p> <p>Obsahově se jedná o mnohem užší institut, než jakým je ustanovení opatrovníka, a proto se jejich vzájemné propojení jeví jako nadbytečné a pro účely nepojistných sociálních dávek nevhodné.</p> <p>Systém odpovědnosti zvláštního příjemce za nakládání s dávkou je v současné době nastaven přímo v jednotlivých zákonech upravujících nepojistné sociální dávky a jeho kontrola je vykonávána průběžně ze strany jednotlivých krajských poboček Úřadu práce České republiky.</p> <p>Návrh Veřejné ochránkyně práv proto v oblasti nepojistných sociálních dávek nedoporučujeme akceptovat. Současně však zcela nevylučujeme možnost drobných doplnění v oblasti „zvláštního příjemce“ v právních předpisech upravujících poskytování nepojistných sociálních dávek, avšak až ve fázi přípravy paragrafového znění zákona o veřejném opatrovnictví.</p>
--	--	---

	Tato připomínka je zásadní.	
VOP	<p>2) K části C), Návrh věcného řešení</p> <p>Dále navrhuji novelizovat zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, totiž doplnit informační systém evidence obyvatel [§ 3 odst. 3 písm. i)] o rozsah omezení svéprávnosti. Konkrétně to navrhuji z praktických důvodů s ohledem na realizaci volebního práva, jak je aktuálně jeho výkon nastaven volebními zákony. Předpokladem výkonu volebního práva u osob s omezenou svéprávností je, že v informačním systému evidence obyvatel bude uvedeno, zda je dotýčný omezen i ve svéprávnosti k výkonu volebního práva (voličské seznamy obsahují jen obecný údaj o omezení svéprávnosti, nikoli o jejím rozsahu; to představuje zárodek budoucích problémů při volbách).</p> <p>Omezení výkonu volebního práva u osob s omezenou svéprávností je samostatný problém realizace politických práv osob s postižením a bylo</p>	<p>Akceptováno</p> <p>Je ale nutné stanovisko MV.</p> <p>Ministerstvo vnitra s daným návrhem nesouhlasí.</p>

	<p>by vhodné v souvislosti s prací na zákoně o opatrovnictví jej otevřít a komplexně vyřešit.⁵</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
VOP	<p>3) K části C), Návrh věcného řešení</p> <p>Předkladatel návrhu doporučuje novelizovat zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů tak, aby se omezilo právo opatrovníka nahlížet do zdravotnické dokumentace opatrovaného, aby měl přístup pouze do té části dokumentace, která se týká aktuálního zákroku.</p> <p>S takovým omezením nesouhlasím. Chápu zájem na naplňování práva na soukromí opatrovaných osob, ale zároveň v této oblasti identifikuji i velkou potřebu komplexního hájení jejich zájmu a i ochrany před případným špatným zacházením ze strany poskytovatelů služeb a pochybením úřadů. Upozorňuji, že takové omezení přístupu ke</p>	Akceptováno

⁵ Otázkou volebního práva osob s postižením se zabýval i Výbor OSN pro lidská práva ve svých závěrečných doporučeních ke třetí pravidelné zprávě 2013 pro Českou republiku z července 2013. Článek 12 Doporučení uvádí, že stát má zajistit, aby osoby s mentálním, duševním či psychosociálním postižením nebyly diskriminované tím, že jim je odepíráno volební právo z nepřiměřených důvodů nebo na základě důvodů, které nemají rozumný a objektivní vztah k jejich schopnostem volit, a to s přihlédnutím k článku 25. Paktu. Výbor OSN pro lidská práva. Závěrečná doporučení k třetí pravidelné zprávě vůči České republice [online] [cit. 30. 6. 2014]. Dostupné z: http://www.ccprcentre.org/doc/2013/06/CCPR-C-CZE-CO-3_en.doc.

	<p>zdravotnické dokumentaci výrazně zkomplikuje a v některých případech snad i znemožní naplňování povinnosti opatrovníka podle § 466 občanského zákoníku, který stanoví, že opatrovník má dbát o zdravotní stav opatrované osoby a dbát o naplňování jejich práv a chránit její zájmy.</p> <p>Nahlížení do zdravotnické dokumentace totiž není potřebné pouze v souvislosti s poskytnutím souhlasu se zákrokem nebo hospitalizací. Často je potřeba nahlížet do zdravotnické dokumentace i při hájení jiných zájmů opatrované osoby, například pro odpovědné rozhodování ohledně podání stížností na poskytování zdravotní péče (u poskytovatele zdravotních i sociálních služeb), při hodnocení přiznání invalidního důchodu apod. Není jasné, jaký by byl přístup ke zdravotnické dokumentaci v těchto případech. Bylo by velmi komplikované ohraničovat možnost nahlížení do zdravotnické dokumentace a existuje potenciální riziko, že zdravotnický personál nevybere všechny relevantní části dokumentace (protože zejména v případě stížností existuje možný střet zájmů).</p> <p>I v případě souhlasu se zákrokem bude velmi těžké určovat, které faktory mají vliv na aktuální zákrok a jsou relevantní pro poskytnutí</p>	
--	---	--

	<p>informovaného souhlasu.</p> <p>Potenciální porušení práv ze strany opatrovníka by proto bylo vhodnější ošetřit mechanismem odpovědnosti.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
VOP	<p>4) K části C), bodu 1. Základní ustanovení</p> <p>Ačkoli lze z ustanovení občanského zákoníku (§ 466 a násl.) i Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením dovodit základní zásady výkonu opatrovnictví, souhlasím s užitečností a vhodností jejich vyjádření ve speciálním zákoně. Navrhovaný výčet doporučuji již ve stadiu věcného záměru rozšířit tak, aby vyjadřoval především právě obsah mezinárodních závazků České republiky (článek 12 Úmluvy). V tomto smyslu postrádám v předkládaném výčtu níže uvedené body a žádám jejich doplnění:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maximální respekt k vůli a preferencím opatrované osoby, • nepřípustnost konfliktu zájmů a nežádoucího ovlivňování, 	<p>Částečně akceptováno.</p> <p>Výčet byl jen demonstrativní pro účely věcného záměru, nicméně bylo částečně doplněno (některé zásady jsou již v NOZ).</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • přiměřenost opatření a vazba na současnou situaci osoby, • podpora života opatrované osoby v přirozeném sociálním prostředí, • podpora principu normality v uspořádání životních poměrů opatrovaného, • při určení osoby vykonávající funkci opatrovníka je vůle opatrovaného brána v potaz, • existence vztahu důvěry opatrovance k opatrovníkovi jako předpoklad realizace účelu zastoupení. <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
<p>VOP</p>	<p>5) K části C), bodu 2. Opatrovník</p> <p>Návrh mezi předpoklady pro výkon funkce veřejného opatrovníka uvádí i poněkud vágní pojem „osobní vlastnosti, které dávají předpoklad pro to, že opatrovnictví může vykonávat“. S ohledem na poměrně konkrétní myšlenky vyjádřené v nedávné judikatuře Ústavního soudu (nález III. ÚS 3333/11 ze dne 26. září 2013) navrhuji v této souvislosti konkretizovat požadavek tak, že nedošlo k nezhojitelnému narušení vztahu důvěry opatrovance k úředníkovi</p>	<p>Akceptováno</p> <p>Bylo doplněno</p>

	<p>vykonávajícímu opatrovnickví.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
VOP	<p>6) K části C), bodu 4. Práva a povinnosti</p> <p>Domnívám se, že by návrhu prospělo odstranit některé nepřesnosti textu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doprovod opatrovaného k lékaři není vhodné uvádět jako příklad špatného chápání obsahu povinností opatrovníka; kde je poskytnutí zdravotních služeb spojeno s úkonem poskytnutí souhlasu, je zástupce pacienta nezbytný. (Byť připouštím, že jsou dosud značné rezervy stran právní praxe lékařů i opatrovníků.) - Kde návrh hovoří v konkrétnostech o spolupráci opatrovníka s jinými subjekty, postrádám výslovnou zmínku právě o poskytovateli sociálních a zdravotních služeb (zmíněn je pouze sociální pracovník). <p>A dále, jestliže text předznamenává podrobnější úpravu jednotlivých aspektů výkonu funkce veřejného opatrovníka, navrhuji explicitně zmínit, že zákon upraví postup stran umístění</p>	<p>Částečně akceptováno</p> <p>Domníváme se, že doprovod klékaři není výkonem opatrovnickví, nicméně jedná se jen o příklad, který má demonstrovat, co opatrovníci vykonávají, ale neměli by (byť si rovněž uvědomujeme, že praxe není teorie).</p> <p>Na některých místech bylo doplněno.</p> <p>Domnívám se, že tuto problematiku nyní řeší MPSV (i ve spolupráci s VOP a MSp), takže do účinnosti opatrovnického zákona bude tato oblast snad ošetřena. Ne-li, pak je samozřejmě prostor v rámci příprav paragrafového znění.</p>

	<p>opatrovaného do pobytového zařízení sociálních služeb. Jedná se o moment častých střetů zájmu a porušení práv opatrovaných.</p> <p>Tato připomínka je doporučující.</p>	
VOP	<p>7) K části C), bodu 4. Práva a povinnosti</p> <p>K výčtu toho, o čem opatrovník není oprávněn rozhodovat, podotýkám, že občanský zákoník jako povinnost opatrovníka stanoví „starat se o naplnění opatrovancových práv a chránit jeho zájmy“ a dbát, aby „způsob opatrovancova života nebyl v rozporu s jeho schopnostmi...“. Formálně jde o právní jednání, nicméně s tím souvisí rozsáhlá činnost spojená s tím, že se opatrovník setkává s opatrovaným, zajímá se o jeho poměry (pracuje s dokumentací, komunikuje navenek) a spolu s opatrovaným činí rozhodnutí, jakým způsobem budou uspořádány jeho záležitosti; až na základě toho dochází k činění konkrétních právních kroků. (Přitom se nejedná o sociální práci v tom rozsahu, který nemá být spojován s opatrovnictvím, a která je agendou obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.) Je sice správné uvést, že opatrovník není oprávněn</p>	Akceptováno

	<p>rozhodovat o tom, zda bude opatrovanec pracovat, a o jeho dalším vzdělávání či způsobu života. Svou (ne)aktivitou však opatrovník zásadním způsobem umožňuje nebo znemožňuje rozvinutí schopností opatrovaného a uspořádání jeho života podle principu normality.</p> <p>Navrhuji proto rozlišit body, kde opatrovník nemá <u>žádné oprávnění</u> (s kým se opatrovaný stýká, jak vyjadřuje svou osobnost, jak disponuje svým „kapesným“ apod.), a body, kde <u>není oprávněn rozhodovat sám, na základě svého uvážení</u>. Dále navrhuji mezi oblasti, kde nemá opatrovník žádné oprávnění, doplnit otázku volného pohybu (vycházky).</p> <p>Tato připomínka je doporučující.</p>	
<p>VOP</p>	<p>8) K části C), bodu 6. Kontrola a odpovědnost opatrovníka</p> <p>K otázce podoby kontroly výkonu opatrovnictví podotýkám, že rozvinutí kontroly skrze krajské úřady je jednoznačně krokem k posílení ochrany opatrovaných. Do systému je však třeba zakomponovat takové prvky k zavedení</p>	<p>Akceptováno</p>

	<p>přijatelnosti neformálních podání, aby ani pro opatrovance nebyl problém nahlásit například možný konflikt s opatrovníkem, stížnost, zneužití atd. Požaduji, aby rozvinutí nějakého stížnostního mechanismu bylo v návrhu předznamenáno.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
<p>VOP</p>	<p>9) K části C), bodu 6. Kontrola a odpovědnost opatrovníka</p> <p>Kontrola krajských úřadů se bez dalšího vztahuje pouze na veřejné opatrovníky. Rovněž v případě výkonu podpůrných opatření soukromými osobami je potřeba stanovit efektivní způsob kontroly. Bohužel, ostatní kontrolní mechanismy, které návrh zmiňuje, netřeba přeceňovat: efekt opatrovnických rad je dosud neznámý a stávající systém soudní kontroly není dostatečně účinný. Soudy nemají kapacitu pro efektivní výkon kontroly nad rámec schvalování zákonem určených úkonů opatrovníka. Proto navrhuji prvky kontroly ještě doplnit.</p> <p>Navrhuji v zákoně podrobněji pojednat o obsahu zpráv o činnosti opatrovníka, respektive stanovit povinnost vedení určité minimální dokumentace o</p>	<p>Částečně akceptováno</p> <p>Jsme si vědomi poddimenzovanosti soudů, není však bohužel v možnostech opatrovnického zákona tuto situaci změnit, do návrhu bylo nicméně doplněno:</p> <p>„Do budoucna by mělo být uvažováno o posílení personálních kapacit soudů pro výkon opatrovnických řízení.“</p> <p>Bylo též doplněno:</p> <p>„Opatrovnický zákon by též měl stanovit povinnost opatrovníka vést alespoň minimální požadavky na dokumentaci o výkonu opatrovnictví (a posílit tak význam zprávy, který je</p>

	<p>výkonu opatrovnictví, jež by dopadala i na soukromé opatrovníky.</p> <p>Dále navrhuji definovat oprávnění sociálních pracovníků ve vztahu ke zjišťování poměrů, v jakých opatrovaný žije (doposud v § 93a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, s podmínkou souhlasu osoby), a práv a povinností při provádění místních šetření na základě dožádání soudu a podávání podnětů soudu.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	<p>soudu podávána).“</p> <p>Akceptováno</p> <p>K novele zákona o sociálních službách se musí vyjádřit MPSV.</p> <p>Stanovisko MPSV: K návrhu Veřejné ochránkyně práv uvádíme:</p> <p>Návrh Veřejné ochránkyně práv (strana 120) definovat oprávnění sociálních pracovníků ve vztahu ke zjišťování poměrů, v jakých opatrovaný žije (tj. novelizaci ustanovení § 93a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů), a práv a povinností při provádění místních šetření na základě dožádání soudu a podávání podnětů soudu, vítáme. Návrh může být promítnut do příští novely zákona o sociálních službách v roce 2015/2016. Při přípravě návrhu budeme spolupracovat s Kanceláří Veřejné ochránkyně práv.</p>
<p>VOP</p>	<p>10) K části C), bodu 6. Kontrola a odpovědnost opatrovníka</p>	<p>Jsmě si toho vědomi, nicméně MF tomuto není nakloněno.</p>

	<p>Rozhodování ve věcech opatrovaných osob bývá často komplikované a je nutno zvažovat právní, finanční a jiné aspekty. Opatrovník (hlavně soukromý, ale i veřejný) potřebuje pro odpovědné rozhodování často odbornou podporu. Výkon podpůrných opatření soukromou osobou není nijak finančně ohodnocen a v případě, že se jedná o opatrovanou osobu s nižším příjmem, nebude možné z jejich prostředků zaplatit odbornou (právní) pomoc.</p> <p>Stát se musí starat o kvalitní výkon podpůrných opatření, a proto by měl zabezpečovat i pro soukromé osoby vykonávající podpůrná opatření možnost dobrovolného metodického vedení a zázemí podpůrných služeb (možnost účasti na bezplatném vzdělávání v této oblasti, bezplatné právní a sociální poradenství v záležitostech podporované osoby atp.). Tyto služby by měl zabezpečovat krajský úřad, který bude mít na starost i kontrolu a vedení veřejných opatrovníků.</p> <p>Tato připomínka je zásadní.</p>	
<p>Moravskoslezský kraj</p>	<p>K bodu C)</p>	<p>Akceptováno</p>

	<p>1. ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKA</p> <p>K bodu 2) Opatrovník</p> <p>Navrhujeme již ve věcném záměru zákona zakotvit otázku kumulace funkcí, resp. střetu zájmu ve chvíli, kdy opatrovník bude zároveň sociálním pracovníkem, v tom ohledu, aby toto bylo umožněno.</p> <p><u>Odůvodnění:</u></p> <p><i>Vzhledem k tomu, že se zpravidla jedná o osoby, které jsou způsobilé vykonávat obě výše uvedené funkce a příslušné obce nemusí disponovat dostatečným odborným aparátem, což by mohlo v praxi přinést zejména u menších obcí problémy, navrhujeme, aby bylo výslovně stanoveno, že je možno kumulovat tyto funkce - tj. v případě, kdy nastane taková situace, se nebude jednat o střet zájmu.</i></p>	
--	---	--

<p>Moravskoslezský kraj</p>	<p>2. ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKA</p> <p>K bodu 2) Opatrovník</p> <p>Navrhujeme upravit rozsah práv a povinností veřejného opatrovníka, resp. jeho zaměstnanců vykonávajících fakticky funkci opatrovníka, v době mimo pracovní dobu, např. formou pohotovostních služeb, apod.</p> <p><u>Odůvodnění:</u></p> <p><i>I v bodě B návrhu věcného záměru se konstatuje, že není vůbec výjimkou, že opatrovníci - zaměstnanci nyní ve svém osobním volnu (mimo pracovní dobu, ve svátky, apod.) docházejí za opatrovanci do zařízení, k jednání k Policii ČR, do nemocnice nebo jiného zařízení, a to v souvislosti s akutním řešením situace osob opatrovanců. Právě z těchto důvodů je nezbytné řešit i tyto situace.</i></p>	<p>Akceptováno</p>
<p>Moravskoslezský kraj</p>	<p>3. ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKA</p> <p>K bodu 3) Výkon opatrovnictví</p>	<p>Akceptováno</p>

	<p>Navrhujeme zakotvit možnost, aby obec typu I mohla v odůvodněných případech přenést výkon opatrovnictví na obec typu III.</p> <p><u>Odůvodnění:</u></p> <p><i>Opatrovnictví by mělo být primárně vykonáváno obcemi typu I; některé však pro tento výkon nejsou dostatečně personálně a kvalifikačně vybaveny, příp. může nastat nějaké mimořádná situace, která kvalitní zabezpečení výkonu opatrovnictví znemožní. Pro takové případy považujeme za potřebné zakotvit možnost převodu výkonu opatrovnictví na obec typu III, kde tato rizika de facto nevznikají. V současné době je polemizováno o tom, zda je možno kompetenci obce svěřenou na základě rozhodnutí soudu následně přenést v rámci veřejnosprávní smlouvy na zcela jinou obec. Současná právní úprava směřuje k tomu, že změna obce, která již byla soudem určena jako opatrovník (obdobně jako je tomu v případě rozhodnutí soudu o opatrovnictví obce v oblasti sociálně-právní ochrany dětí) vyžaduje opět rozhodnutí soudu o této změně.</i></p>	
--	---	--

<p>Moravskoslezský kraj</p>	<p>4. ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKA</p> <p>K bodu 5) Nápomoc při rozhodování</p> <p>Uvádí se, že podpůrcem může být pouze fyzická osoba. Toto znění navrhujeme vypustit.</p> <p><u>Odůvodnění:</u></p> <p><i>Domníváme se, že občanský zákoník nestanoví, že by podpůrcem měla být pouze fyzická osoba, kdy rovněž nevidíme opodstatnění a oporu pro takovou úpravu v zákoně o opatrovnictví. Navíc jsme toho názoru, že osoba by měla mít právo zvolit si za podpůrce právnickou osobu, pokud toto bude považovat za nejvýhodnější.</i></p>	<p>Vypořádáno</p> <p>Domníváme se, že je z povahy věci vyloučeno, aby podporu, radu a případnou oporu poskytovala právnická osoba. S podporovaným bude vždy jednat (a např. na úřad jej doprovázet) konkrétní fyzická osoba, kterou si on sám zvolí. Zvolil-li by si právnickou osobu, pak není zaručeno, kdo bude v této záležitosti za ní jednat a zda s tímto podporovaný souhlasí.</p>
<p>Moravskoslezský kraj</p>	<p>5. ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKA</p> <p>Navrhujeme zvážit přijetí opatření, které by zamezilo nebo alespoň snížilo riziko zneužití postavení opatrovance v jeho neprospěch</p>	<p>Akceptováno</p> <p>Rozpor s MV: Ministerstvo vnitra stále trvá na tom, že údaj o omezení svéprávnosti nebude uveden na občanském průkazu. O jeho</p>

	<p>(obdobně, jako v případě ochranného institutu, dříve využívaného v občanských průkazech, kdy se uváděla skutečnost, že osoba je zbavena způsobilosti k právním úkonům, příp. má tuto způsobilost omezenou).</p> <p>Podle současné právní úpravy občan, jehož svéprávnost způsobilost k právním úkonům byla rozhodnutím soudu omezena, může mít občanský průkaz. Navrhujeme zakotvit pravidla pro opatrovníka, na základě nichž by mohl kvalifikovaně posoudit situaci konkrétního opatrovaného a navrhnout vydání nebo nevydání občanského průkazu.</p> <p><u>Odůvodnění:</u></p> <p><i>Je nám známo, že vypuštění výše uvedeného institutu (v OP) bylo na základě mezinárodních smluv proto, aby osoby zdravotně postižené nebyly nijak diskriminovány ve svém postavení a právech. Domnívám se, že přijetí opatření (viz výše) by přispělo ke zvýšení ochrany práv jak opatrovanců, tak ostatních osob v právních</i></p>	<p>znovuzavedení se rovněž neuvažuje.</p> <p>Údaj o omezení svéprávnosti lze zjistit nahlédnutím do evidence obyvatel (vizte § 3 odst. 3 písm. i) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel).</p> <p>Přístup k údajům zapsaným v evidenci obyvatel je možný na základě žádosti, popř. pokud zvláštní právní předpis stanoví, že určitý subjekt může získat údaje z tohoto informačního systému (srov. § 8 zákona o evidenci obyvatel).</p> <p>Co se týče přístupu územních samosprávných celků (veřejných opatrovníků) do evidence obyvatel, mohou obce a kraje do evidence obyvatel nahlížet podle § 149a odst. 2 písm. i) a § 149b odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (veřejné opatrovnictví je výkonem přenesené působnosti podle zákona o obcích, a proto mohou orgány obce a krajský úřad využívat z informačního systému evidence obyvatel údaj o omezení svéprávnosti). Skutečnost, že obce a kraje jsou uživateli údajů vedených v evidenci obyvatel, vyplývá také přímo ze zákona o evidenci obyvatel (srov. § 3a, § 4 a § 5 zákona o evidenci obyvatel). Výše uvedené se vztahuje jen na územní samosprávné celky, nikoli na právnické osoby zřízené obcí nebo krajem k plnění úkolů v</p>
--	--	--

	<p>vztazích.</p> <p><i>Sohledem na skutečnost, že OP je jediný identifikační doklad občana ČR, je vyvíjen tlak na to, aby opatrovníci nebránili vydání občanského průkazu opatrovaným.</i></p>	oblasti veřejného opatrovnictví.
Moravskoslezský kraj	<p>6. ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKA</p> <p>Navrhujeme upravit informační povinnost ve vztahu k údaji o tom, že opatrovník zemřel a ze zákona tak přešlo opatrovnictví na obec podle bydliště.</p> <p><u>Odůvodnění:</u></p> <p><i>Dosud je upravena povinnost ze strany soudních orgánů informovat obec s rozšířenou působností např. o jmenování či odvolání opatrovníka osobě, jejíž svéprávnost byla omezena, apod., není však stanovena povinnost informovat o skutečnosti, že došlo k úmrtí opatrovníka a obec dle bydliště se tak ze zákona stala v takovém případě</i></p>	Akceptováno

	<p><i>opatrovníkem sama. Viz § 468 a souv. ustanovení občanského zákoníku a zároveň následující zásadní připomínka.</i></p>	
<p>Moravskoslezský kraj</p>	<p>7. ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKA</p> <p>K přechodu výkonu opatrovnictví dle § 468 občanského zákoníku a v rámci obcí</p> <p>V návrhu věcného záměru postrádáme návrh, jakým způsobem bude tento přechod probíhat, než bude jmenován nový opatrovník, resp. jakým způsobem bude o této skutečnosti obec vyrozuměna.</p> <p>Zároveň nejsou vyjasněny povinnosti obce v případě, že se osoba přestěhuje do jiné obce, tedy změni své bydliště.</p> <p><u>Odůvodnění:</u></p> <p><i>V této věci odkazuje občanský zákoník na zvláštní zákon, kterým by měl být opatrovnícký zákon. Nikde jinde v právních předpisech není uvedeno,</i></p>	<p>Akceptováno</p>

	<p>že by měl soud za povinnost o této skutečnosti informovat příslušnou obec nebo že by v případě přestěhování osoby měla obec doposud vykonávající funkci opatrovníka informovat nově příslušnou obec.</p>	
Moravskoslezský kraj	<p>8. ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKA</p> <p>K identifikaci opatrovníka</p> <p>Navrhujeme do návrhu zařadit otázku způsobu prokazování opatrovnictví např. průkazem s vymezením jeho náležitostí.</p> <p><u>Odůvodnění:</u></p> <p><i>Vzhledem k problémům při prokazování zastupování opatrovníkem při jednání s dalšími osobami by bylo vhodné, aby se tento prokazoval zákonem stanoveným způsobem. Zároveň by odpadly nejasnosti o tom, které osobní údaje o opatrovníkovi se mohou, resp. musí uvádět.</i></p>	<p>Neakceptováno</p> <p>Připomínkové místo změnilo povahu připomínky na doporučující.</p>
MV	<p>Obecně k zastupování členem domácnosti: Věcný záměr v části C bodě 1 (Základní ustanovení) a bodě 5 (Nápomoc při rozhodování) stanoví, že zákon bude mimo jiné upravovat „pravidla o všeobecném respektování podpůrce při poskytování nápomoci (např. při jednání</p>	<p>Akceptováno částečně.</p> <p>Do věcného záměru bylo doplněno, že v rámci příprav paragrafového znění je možné otevřít diskuzi o rozšíření oprávnění zástupce z řad členů domácnosti, vč. procesních práv ve</p>

	<p>s úřady, bankami a jinými institucemi)“. Dále pak se v bodě 7 stanoví, že pro podpůrce, a je-li to možné pro zástupce z řad členů domácnosti, by měly platit zásady, práva a povinnosti a některá další ustanovení opatrovnického zákona, vztahující se na veřejného opatrovníka obdobně.</p> <p>Z hlediska zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, upozorňujeme na to, že některé změny ve vztahu k jednání s orgány veřejné správy byly provedeny již novelou správního řádu prostřednictvím doprovodné legislativy k novému občanskému zákoníku (zákon č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva). Tato novela například zakotvila to, jaká práva a povinnosti má v řízení před správním orgánem podpůrce. Pokud se však jedná o postavení zastupujícího člena domácnosti, ve správním řádu není tento institut nijak rozveden. V praxi proto nyní vzhledem k nedostatečnému vymezení tohoto institutu v občanském zákoníku panují pochybnosti, zda může být člen domácnosti, oprávněný k zastupování konkrétní osoby podle občanského zákoníku, zástupcem této osoby jako účastníka řízení i ve správním řízení. Jedná se totiž hmotněprávní institut upravený v občanském zákoníku</p> <p>a rozhodně z něj nelze automaticky dovozovat procesní zastoupení. Účastník řízení může být zastoupen členem domácnosti pouze v řízení, ve kterém takové zastoupení připouští zvláštní zákon</p>	<p>správním řízení.</p> <p>Připomínkové místo se způsobem vypořádání připomínky nesouhlasí, nicméně změnilo její povahu na doporučující.</p>
--	--	--

	<p>(například § 17a odst. 3 zákona 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů).</p> <p>Proto navrhujeme, aby věcný záměr opatrovnického zákona stanovil, že opatrovnický zákon bude přesně vymezovat případy, kdy člen domácnosti jedná za konkrétní osobu v oblasti hmotného práva, a aby vyjmenovával pomocí taxativního výčtu typy správních řízení, ve kterých je člen domácnosti na základě zvláštního zákona oprávněn zastupovat účastníka řízení před správním orgánem, přičemž možnost zastoupení členem domácnosti mohou připustit i další zvláštní zákony.</p> <p>Tuto připomínku považuje ministerstvo za zásadní.</p>	
<p>MV</p>	<p>K části C:</p> <p>V předposledním odstavci části C je doporučováno novelizovat zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně pak ustanovení § 3 odst. 3 písm. i), neboť dosud ve výčtu údajů vedených o občanech chybí údaj o rozhodnutí o jmenování opatrovníka osobě, která sice nebyla omezena na svéprávnosti, ale které zdravotní stav působí obtíže při správě jmění nebo hájení práv. Tento požadavek na uvedení právě tohoto opatrovníka není v návrhu dostatečně objasněn, neboť opatrovníků osob jiných než omezených na svéprávnosti může být více (důvody pro jmenování opatrovníka jsou v § 465 odst. 1</p>	<p>Akceptováno částečně. Rozpor.</p> <p>Doporučení k rozšíření výčtu údajů vedených o občanech v evidenci obyvatel o rozhodnutí o jmenování opatrovníka osobě, která nebyla omezena ve svéprávnosti, bylo vypuštěno. Věcný záměr v aktuálním znění obsahuje doporučení doplnit informační systém evidence obyvatel o údaj o rozsahu omezení svéprávnosti, a to s ohledem na realizaci volebního práva.</p>

	<p>nového občanského zákoníku uvedeny demonstrativně). Je třeba zdůraznit, že rozšíření položkové skladby informačního systému evidence obyvatel je nutně spojeno s jeho úpravou a zabezpečením způsobu zavedení předmětných údajů (například formou vytvoření nových formulářů), a tedy i se zvýšenými finančními náklady. Požadujeme tedy doporučení novelizace § 3 odst. 3 písm. i) zákona o evidenci obyvatel vypustit.</p> <p>Tuto připomínku považuje ministerstvo za zásadní.</p>	
--	--	--